

Delårsrapport 2024

Del 1

Ovanåkers kommun
Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Inledning	3
Översikt över verksamhetens utveckling.....	3
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	4
Händelser av väsentlig betydelse	6
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	8
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	13
Balanskravsresultat	35
Ekonomisk redovisning	37
Resultaträkning	37
Balansräkning	38
Kassaflödesanalys.....	39
Noter (tkr).....	40
Driftredovisning	54
Budgetförändringar drift.....	55
Investeringsredovisning	56
Budgetförändringar investeringar	59

Förvaltningsberättelse

Inledning

Denna förvaltningsberättelse upprättas i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitel och RKR R17 Delårsrapport. Syftet med förvaltningsberättelsen är att ge en samlad bild av verksamheten i Ovanåkers kommun för perioden januari till augusti 2024.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ovanåkers kommun redovisar ett resultat för perioden januari till augusti på 26,1 mnkr. Budgeten för perioden är 3,8 mnkr, en positiv avvikelse med 22,3 mnkr. Föregående års resultat i delårsrapporten var 15,8 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader har en positiv budgetavvikelse på 6,5 mnkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag är 8,8 mnkr bättre än periodens budget och finansnettot är 6,9 mnkr bättre än periodens budget.

Helårsprognosen för 2024 är 6,4 mnkr jämfört med en budget för året som är -16,3 mnkr. Prognosen för verksamhetens nettokostnader är att de blir 0,5 mnkr högre än årsbudgeten, skatteintäkter och generella statsbidrag bedöms bli 13,9 mnkr högre än budgeterat och finansnettot bedöms bli 9,3 mnkr bättre än budgeterat.

(Mnkr)	Periodbudget	Utfall tom augusti	Årsbudget	Helårsprognos
Verksamhetens intäkter	90,0	107,8	135,0	150,0
Verksamhetens kostnader	-615,2	-626,9	-948,6	-964,8
Avskrivningar	-33,7	-33,3	-50,6	-49,9
Verksamhetens nettokostnad	-558,9	-552,4	-864,2	-864,7
Skatter och generella bidrag	572,4	581,2	858,9	872,7
Finansiella intäkter och kostnader	-9,6	-2,7	-11,0	-1,7
Resultat	3,8	26,1	-16,3	6,4

Balanskravsutredningen visar att årets resultat efter balanskravsjusteringar bedöms bli -1,3 mnkr. 1,3 mnkr av kommunens resultatutjämningsreserv (RUR) kommer att användas och årets balanskravsresultat blir då 0,0 mnkr.

Årets investeringsbudget uppgår till 86,2 mnkr. Hittills under året har nettoutgifter på 23,0 mnkr bokförts. Prognos för årets investeringsutgifter är 67,9 mnkr.

I kommunens koncernövergripande målstyrning har kommunfullmäktige prioriterat fem globala mål i Agenda 2030. Fyra av dessa globala mål bedöms delvis bli uppfyllda under året och ett globalt mål bedöms inte bli uppfyllt detta år.

Ovanåkers kommun har fastställt finansiella mål för 2024 inom tre områden som anses vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. Helårsprognosen för dessa tre mål är att resultatmålet inte blir uppfyllt,

investeringsmålet blir inte uppfyllt och soliditetsmålet blir inte uppfyllt.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedan följer några risker som är av vikt för att bedöma och förstå resultatet och den ekonomiska ställningen i Ovanåkers kommun. Dessa risker kan delas in i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker. I denna delårsrapport kommenteras endast de finansiella riskerna, men i årsredovisningen kommenteras samtliga risker.

Finansiella risker

Ovanåkers kommuns fullmäktige har beslutat om en Finanspolicy (reviderad kf 2023-11-06). Syftet med finanspolicyn är att ange ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunen skall bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering.

För förvaltningen av kommunens pensionsmedel finns en särskild policy fastställas av kommunfullmäktige, Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel för Ovanåkers kommun (reviderad kf 2023-12-11).

Ränterisk

För att begränsa ränterisken har räntebindningen i låneportföljen fastställas enligt följande: Målvärde genomsnitt 3 år, avvikelse min/max 1 år och maximal andel med förfall < 12 mån. 30 %. En jämn förfallostruktur ska eftersträvas.

Genomsnittliga räntebindningen för kommunen är 2,5 år. Den genomsnittliga räntan för de senaste 12 månaderna är 1,7 %.

Finansieringsrisk

För att begränsa finansieringsrisken har kapitalbindningen i låneportföljen fastställas enligt följande: Målvärde genomsnitt 3 år, avvikelse min/max 1 år och maximal andel med förfall 12 mån. 30 %. En jämn förfallostruktur ska eftersträvas.

Den genomsnittliga kapitalbindningen för kommunen är 2,8 år.

Kredit- och likviditetsrisk

Målsättningen med kommunens likviditetsförvaltning är att kommunkoncernens likviditet alltid ska vara så stor att en god betalningsberedskap kan hållas.

Kommunen ska ha tillgång till likvida medel för att kunna fullgöra sina betalningsåtaganden. Kommunen bör ha likvida medel för att klara löpande utgifter under minst 30 bankdagar. Likviditetsöverskott som inte är tillfälligt – utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap – ska i huvudsak användas för att amortera kommunens låneskuld.

Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i tillåtna instrument, så som räntebärande papper, värdepapper och/eller bankinlåning, samt i godkända, kreditvärldiga motparter hos den bank som kommunen vid tillfället har avtal med. Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Utdrag ur Placeringspolicyn gällande förvaltning av pensionsmedel (Kf 20231211 § 119):

Ovanåkers kommun har avsatt kapital för att minska framtida likviditetsmässiga påfrestningar för hantering av pensionsskulden. Den totala pensionsskulden överstiger i dagsläget kraftigt nivån på avsatta medel. Målet med pensionsmedelsförvaltningen är att förvaltad pensionskapital på sikt ska täcka de årliga pensionsutbetalningarna för den historiska pensionsskulden. Tillräckligt med kapital för detta beräknas uppnås ca 2040 genom avkastning på förvaltad kapital och genom likvidmässiga avsättningar över tid.

För att nå det långsiktiga avkastningsmålet krävs i normalläget en relativt hög andel riskfyllda tillgångar. Storleken på pensionsskulden påverkas av flera föränderliga faktorer såsom ränta, inflation, dödlighet och eventuella avtalsförändringar. Givet pensionsskuldens riskegenskaper kan därför även likvidmässiga avsättningar behövas under perioden för att uppnå målsättningen.

Målet med de avsatta medlen är att nå en årlig real avkastning om 3 % sett över rullande femårsperioder. Detta definieras som det övergripande förvaltningsmålet. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI). I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 20 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna. I lägen då andelen aktier minskas placeras detta kapital i övriga tillgångsslag.

Pensionsförpliktelser

Ett av de största åtaganden som kommunen har är pensionsåtagandet. Pensioner intjänade före 1998 skuldförs inte utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen och Ansvarsförbindelsen är den beräknade framtida skuld som kommunen har för pensioner.

Avsättningen inkl. löneskatt för kommunen uppgår till 110,1 mnr (94,7 mnr), vilket innebär en ökning med 15,4 mnr sedan årsskiftet.

Ansvarsförbindelsen för pensioner inkl. löneskatt uppgår till 236,4 mnr (228,9 mnr), en ökning av ansvarsförbindelsen med 57,5 mnr.

Marknadsvärdet av de förvaltade pensionsmedlen är vid periodens utgång 82,0 mnr (74,9 mnr), anskaffningsvärdet vid periodens utgång 70,7 mnr (69,6 mnr).

Återlånade medel är skillnaden mellan pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel.

Konsolideringsgrad är den andel av pensionsförpliktelser som täcks av förvaltade pensionsmedel.

Pensionsförpliktelse	<i>Delår 2024 (mnkr)</i>	<i>Delår 2023 (mnkr)</i>	<i>Helår 2023 (mnkr)</i>
Avsättningar inkl löneskatt	110,1	93,6	94,7
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	236,4	235,8	228,9
Summa pensionsförpliktelser	346,5	329,3	323,6
Finansiella placeringar avs pensionsmedel - marknadsvärde	82,0	73,1	74,9
Återlånade medel	264,5	256,2	248,7
Konsolideringsgrad	23,7 %	22,2 %	23,1 %

Målsättningen i den uppdaterade placeringspolicyen från 2023 innebär att kommunen ska ha tillräckligt med kapital för att möta en del av pensionsskulden år 2040. Då placeringshorisonten är lång beslutades att öka den maximala gränsen för tillgångsslaget aktier från 60 % till 80 %.

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall, innebär förvaltningsstrategin att andelen aktier ska justeras, så att portföljen som mest bör tappa 20 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna. Aktuell förvaltningsstrategi innebär således, att andelen aktier främst bestäms utifrån aktuellt riskutrymme, snarare än taktiska bedömningar om marknaden.

I början av 2024 var andelen aktier ca 42 %. Under året har aktieandelen ökats succesivt som en konsekvens av marknadsuppgång och därmed ökat riskutrymme, samt den uppdaterade placeringspolicyen. Vid utgången av augusti 2024 var aktieandelen ca 75 %.

En högre andel aktier har varit positivt för kommunens förvaltningsportfölj under året. Den procentuella utvecklingen för portföljen fram till och med augusti 2024 är +9,5 %. Marknadsvärdet på pensionsmedelsportföljen är 82 Mkr, vilket är 7 Mkr mer än vid årets start.

De förvaltade pensionsmedlen är placerade i en portfölj bestående av olika tillgångsslag med stor riskspridning sett till antalet underliggande innehav, olika sektorer och regioner. Givet osäkra marknadsprognoser och en komplex omvärld så har portföljens riskspridning förbättras ytterligare under innevarande år. Det är Söderberg & Partners som bistår kommunen med förvaltning, portföljbevakning och rapportering med utgångspunkt i kommunens placeringspolicy.

Värdepappersportföljen är även anpassad enligt kommunens riktlinjer för ansvarfulla placeringar. Samtliga fonder exkluderar investeringar enligt kommunens riktlinjer och fonder med hållbart fokus prioriteras.

Händelser av väsentlig betydelse

Flera samverkansprojekt i Hälsingland har växt fram ur Hälsingerådet. I slutet av 2022 skedde en verksamhetsövergång till Bollnäs kommun som blev värdkommun för Lön Hälsingland. Ovanåkers kommun har under året utsett kommunikationschefen att ingå i den nya programstyrgruppen för Lön Hälsingland. Målet med den nya programstyrgruppen är att ta fram lösningar på olösta frågor inom införandet av systemet. Efter september 2024 övergår införandet till förvaltning.

Samverkansprojektet med Bollnäs kommun om gemensamma arkivlokaler på Heden i Bollnäs fortsätter nu med att utreda samverkan/samarbete med personal vid frånvaro. Flytten av arkivet i Edsbyn är klar, Alftas arkiv kommer fortsätta under 2024 och 2025.

Bollnäs och Ovanåkers kommuner fortsätter samverka med en gemensam IT-chef inför bildandet av en ny IT-driftsorganisation. Syftet är att skapa mer resurser, kompetens och kraft för kvalitet- och verksamhetsutveckling gällande IT-driften och verksamheternas behov av digitalisering. Fr o m september tas ytterligare ett steg med gemensam systemförvaltning av telefoni- och skrivarlösningar. Kommunen står inför viktiga strategiska vägval med stor påverkan på IT-miljö och ekonomi, framför allt gällande IT- och Informationssäkerhet, övergång från traditionella köplicenser till hyrlicenser samt IT-samverkan med Bollnäs kommun och övriga hälsingekommuner. Fas 1 i projektet att bilda en gemensam IT-driftorganisation i Hälsingland är avslutad.

Den 19/6 -24 beslutade Hältingerådet att arbetet i fas 2 organisatoriskt ska delas upp i Nord och Syd, med syfte att förenkla och öka tempot i arbetet. En gemensam IT-infrastruktur och gemensamma processer utgör förutsättningar för ett fördjupat hälsingesamarbete över kommungränserna.

Under de sista veckorna 2023 drabbades kommunens leverantör av ekonomisystem av en säkerhetsincident, de hade blivit utsatta för en ransomware-attack. Detta fick en stor påverkan på kommunens möjlighet att säkerställa betalningar till leverantörer och att fakturera kommunens kunder och brukare. Under året kommer ett stort och intensivt arbete att genomföras för att implementera ett nytt ekonomisystem. Detta nya system ska även implementeras för kommunens bolag Helsing Vatten och Helsing Net Ovanåker. Införandet kommer göras tillsammans och i samma takt som Ljusdals och Nordanstigs kommuner.

Införande av SDK (Säker digital kommunikation) påbörjades under 2023 och kommer att slutföras under 2024. SDK är prioriterad utveckling enligt överenskommelse med SKR gällande digitalisering. Socialtjänsten är den förvaltning som kommer att påbörja införandet. Avtal har skrivits med Secure appbox som ett avrop på gemensam upphandling för Regionen och kommunerna i Gävleborg, gällande säker digital fax.

Införandet av ny avgiftsmodell pågår, och är i fas 2, vilket betyder att brukare nu faktureras för faktiskt utförd tid. Rapportering av hemtjänst har bytt till samma leverantör som verksamhetssystemet, vilket innebär att enhetschefer nu kan få ett bättre beslutsstöd vid planering av hemtjänstbesök.

Säkerhetsavdelningen är nybildad då Kommunalförbundet Hälsinglands uppdrag att svara för kommunens kris- och säkerhetsfrågor återtog formellt 2024-01-01. Avdelningen är under uppbyggnad och en ny tjänst som säkerhetschef är tillsatt. Det har även rekryterats två beredskapssamordnare till avdelningen.

I början på detta år fick tjänstemannaorganisationen inom Barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda lokalförsörjning och kapacitet utifrån demografi. Syftet var att genomlysna och forma framtida för- och grundskolestruktur med fokus på elevvolym och faciliteter. En stor utmaning i förskolan är att barnantalet minskar och anpassningar i verksamheterna är ett arbete som pågår. Ett första steg i det arbetet är att rektorerna i förskolan börjat att göra anpassningar i verksamheten eftersom barnantalet sjunker redan från ht. 2024.

För kommunens bostadsbolag Aefab är nu vakansgraden högre än budgeterat, särskilt på områdena 65Trygg Backa och Öjollas i Edsbyn. Vakansläget har förvärrats ytterligare och närmare 100 lägenheter är outhyrda. Marknadsinsatser och andra åtgärder har vidtagits och kommer prioriteras ytterligare för att öka uthyrningen.

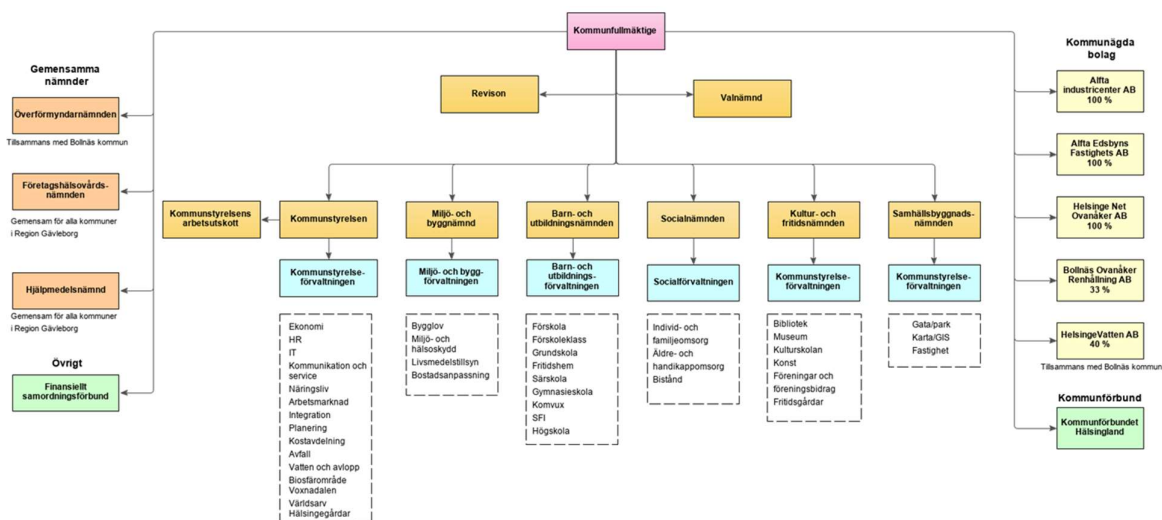
EU-valet genomfördes 6-9 juni 2024.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

De styrande organen i Ovanåkers kommunkoncern är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser. I detta kommande avsnitt beskrivs strukturen för styrning och uppföljning inom Ovanåkers kommun.

Ansvarsstruktur

De politiskt styrande instanserna i kommunkoncernen är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna samt de kommunala bolagsstyrelserna. Tjänstemannaorganisationen stödjer de politiska instanserna och genomför verksamheten i enlighet med uppsatta mål och riktlinjer. Nedan följer en beskrivning över de olika politiska instanserna.

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunstyrelsen, kommunens nämnder, och de kommunala bolagen.

Mandatfördelning efter valet 2022

Parti	Antal efter val 2022	varav antal kvinnor	varav antal män
S	10	3	7
C	7	4	3
SD	6	0	6
KD	6	2	4
M	4	2	2
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	12	23

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvara för samordningen inom den kommunala koncernen. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a. att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen. I kommunstyrelsens ansvar ingår uppsiktsplikten över de kommunala bolagen och att leda, planera och följa upp den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser är ansvariga för att verksamheterna bedrivs enligt lagar och riktlinjer, och att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och att målen uppnås. Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen.

Tjänstemannaorganisationen står för sakkunnigheten och bereder ärenden för de politiska instanserna. Tjänstemännen driver den operativa verksamheten i enlighet med den vision och de mål som är uppsatta av de politiska instanserna.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

För Ovanåkers kommun utgår styrning och uppföljning först och främst från mål med verksamheten. Kommunfullmäktige sätter budgetramar och koncernövergripande mål för verksamheterna i budgetarbetet och det är sedan upp till nämnd/styrelse att bedriva verksamheterna så att målen uppnås inom de givna budgetramarna. Verksamheterna följer upp utifrån både ekonomi och måluppfyllelse vid olika tillfällen under året som rapporteras till först kommunstyrelse och sedan vidare till kommunfullmäktige.

Centrala styrdokument

Ovanåkers kommun använder en rad olika dokument i sin styrning. Planer/program finns för att förtydliga den politiska viljan och handlar om utveckling. En rad policys finns för att skapa ett gemensamt förhållningssätt inom ett visst område som vägleder för att uppnå en önskad nivå eller ett önskat tillstånd. Utöver detta används reglementen och riktlinjer, som är föreskrifter som grundas i lagar och förordningar för att tillse rättssäker hantering.

De mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom koncernen är:

- Översiktsplan

En översiktsplan är en långsiktig vision och visar hur vi vill att kommunen ska utvecklas de kommande 10–15

åren. I översiktsplanen ges riktlinjer för hur mark och vatten ska användas för att skapa en lämplig och hållbar utveckling i kommunen. Efter att översiktsplanen har antagits fungerar den som beslutsunderlag och ett vägledande instrument för kommunkoncernen. Översiktsplanen är även vägledande vid handläggning och överprövningar enligt plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) i frågor som rör mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling.

I maj 2017 antog kommunfullmäktige Ovanåkers kommuns gällande översiktsplan "ÖP 2030".

- Budget och verksamhetsplan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnds- och förvaltningsorganisationen och de kommunala koncernbolagen. Planeringen sker i tre steg:

1. Planeringsförutsättningar - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas budgetramar inför kommande budgetår.
2. Budget- och verksamhetsplan, inkl anpassningsbilaga - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas planerade verksamhet utifrån de tidigare beslutade planeringsförutsättningarna.
3. Detaljbudget - förvaltningarna/nämnderna arbetar fram en budget på konto-, ansvars- och verksamhetsnivå utifrån de beslutade budgetramarna och den beslutade planerade verksamheten.

- Investeringsplan

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren, planen följs upp med prognos vid delårsbokslutet per 31 augusti samt med utfall/avvikelse vid årsbokslutet per 31 december. Eventuell tilläggsbudgetering av investeringar som ej avslutats beslutas av kommunfullmäktige utifrån uppföljningen per helår.

- Målstyrning

Ovanåkers kommun har valt att arbeta med de globala målen i Agenda 2030 som grund för sin målstyrning. Kommunfullmäktige beslutar om den koncernövergripande målstyrningen för Ovanåkers kommun för en "förskjutet mandatperiod". Detta innebär att kommunfullmäktige under 2023 arbetade fram den koncernövergripande målstyrningen för perioden 2024-2027.

Nämnderna och de helägda koncernbolagen beslutar om sina globala delmål inför varje nytt budgetår och dessa beslutas tillsammans med Budget- och verksamhetsplan, inför höstens budgetberedning. De delägda koncernbolagen följer upp sin målstyrning via sina majoritetsägare (i dessa fall Bollnäs kommun).

- Internkontrollplan

Arbetet med internkontroll ingår som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Det innebär att alla verksamheter ska riskbedöma grunduppdraget och arbetsmiljön och hantera dessa risker inom ramen för sitt kvalitetsarbete. De risker som finns med i internkontrollplanen för respektive nämnd är risker som man utifrån förvaltningsövergripande analyser ser som särskilt viktiga att kontrollera alternativt åtgärda från ett övergripande perspektiv. Det handlar framförallt om risker i gemensamma processer. Bolagen ingår inte i

kommunens stöd för systematiskt kvalitetsarbete.

Övriga policydokument

- Personalpolicy
- Finanspolicy
- Kommunikationspolicy
- Miljöpolicy
- Tillgänglighetspolicy
- Upphandling- och Inköpspolicy

Budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Ekonomiska ramar

I Ovanåkers kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För kommunens skattefinansierade verksamheter (t.ex. skola, omsorg, fritid) utgår resursfördelningen från tidigare års budgetram med korrigeringar för verksamhetsförändringar och kostnadsökningar. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även befolknings- och skatteunderlagsprognos samt eventuella anpassningsbehov in i det slutgiltiga förslaget till resursfördelning. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budget utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna. För affärsdrivande verksamheter, dvs. som verkar på en konkurrensutsatt marknad, fastställer fullmäktige ägardirektiv, som ligger till grund för budgetarbetet.

Planering innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dessa besluta om budget och ägardirektiv. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen.

Maj: Kommunfullmäktige beslutar om övergripande planeringsförutsättningar för mål, driftsbudget och investeringar.

November: Kommunfullmäktige fastställer budgeten för nästkommande år, och de beslutar då även om eventuella anpassningar och mål för respektive nämnd.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialuppföljning, i delårsbokslutet och i årsredovisningen.

Maj: Koncernen gör en första uppföljning efter årets fyra första månader. Tertialuppföljningen innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål (nämnders och bolags mål), ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos.

September: Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen ett officiellt delårsbokslut.

Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska

resultatet någon sammanställd redovisning för koncernen görs ej i delårsrapporten. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Styrelsen överlämnar rapporten till fullmäktige senast sista oktober och delårsrapporten fastställs därefter av kommunfullmäktige.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

Februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljningar. Revisionen gör en granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning.

April: Årsredovisningen antas i Kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige senast 15 april. Kommunfullmäktige fastställer sedan årsredovisningen samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Uppsiktsplikt

I Kommunallagens 6:e kapitel regleras kommunens uppsiktsplikt gentemot kommunala bolag. I kommunala bolag ska de kommunala ändamålen med verksamheten framgå av styrdokument, och kommunstyrelsen har i uppgift att ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs av andra (detta gäller både helägda och delägda kommunala bolag, föreningar, stiftelser).

Under Ovanåkers kommuns uppsiktsplikt lyder Alfta-Edsbyns Fastighets AB (AEFAB), Alfta Industricenter AB (AICAB), Helsinge Net Ovanåker AB, Helsinge Vatten AB, Bollnäs Ovanåker Renhållning AB (BORAB).

Ovanåkers kommun antog *Policy för uppsiktsplikt* vid kommunfullmäktiges sammanträde 2020-11-09 (§ 106).

Ovanåkers kommuns kommunstyrelse ska en gång per år, i första hand i samband med beslut om årsredovisningen, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna. För de delägda bolagen ska detta samordnas med övriga ägare.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta uppdrag ligger ett ansvar att upprätta en intern kontrollorganisation inom kommunen samt se till att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. Kommunens nämnder och styrelser för helägda bolag ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Nämndernas och bolagens internkontrollplaner beslutas av respektive nämnd/styrelse vilka informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten. På samma sätt hanteras sedan uppföljningen av den interna kontrollen för året. De delägda bolagens internkontroll hanteras hos majoritetsägaren (i båda fallen Bollnäs kommun) och informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ovanåkers kommun har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv. Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA-verksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen med hjälp av ägardirektiv och andra styrande dokument. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska också vara långsiktig god ekonomisk hushållning.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d v s koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt. Åtgärdsplaner i lagens mening träder in för att återställa negativa resultat så att de inte lämnas till senare generationer.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen en ledande och samordnande roll för frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att göra det långsiktigt måste de fastställa hur mycket pengar som ska gå till löpande verksamhet, hur investeringar ska finansieras och om sparande inför framtiden är nödvändigt.

Avstämning av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av budget, delårsrapport och årsbokslut.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att det för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Ovanåkers kommun antar kommunfullmäktige koncernövergripande mål för en fyraårsperiod.

Kommunallagen säger också att det för ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nedan presenteras uppföljning av de koncernövergripande verksamhetsmålen och de finansiella målen för 2024.

Koncernövergripande målstyrning

Kommunfullmäktige beslutade 2023-02-27 § 16 om en ny målstyrningsmodell med utgångspunkt i de globala målen för hållbar utveckling.

Ovanåkers kommun har valt att arbeta med de globala målen i Agenda 2030 som grund för sin målstyrning. Agenda 2030 har tydliga ambitionsnivåer som kommunen har valt att ta avstamp ifrån i den egna verksamhetsstyrningen. De globala målen är konstanta över tid och ger därmed långsiktighet till

målstyrningen.

Kommunfullmäktige beslutade den 2 maj 2023 (§50) om koncernövergripande målstyrning för Ovanåkers kommun 2024-2027. I beslutet har kommunfullmäktige prioriterat fem globala mål att arbeta utifrån för de kommande 4 åren. Kommunfullmäktige beslutade också om inriktningsbeskrivningar för de utvalda målen som ger en tydlig lokal förankring av målen. Dessa beskrivningar agerar som förlängningar av visionen och ska i nästa led ge tydlig riktning för nämnder och styrelser i deras arbete med målstyrningen.

Kommunfullmäktige valde också ut globala delmål under respektive utvalt globalt mål för nämnder och styrelser.

Nämnder och styrelser har sedan tillsammans med förvaltningen valt ut de globala delmål som ska styra verksamheten det kommande året (utifrån den prioritering kommunfullmäktige redan gjort).

De av kommunfullmäktige fem prioriterade globala målen, de lokala inriktningsbeskrivningarna samt de prioriterade delmålen framgår av sammanställning nedan. Varje prioriterat globalt mål har analyserats utifrån ett kommunövergripande perspektiv med utgångspunkt i delmålens analyser och bedömda måluppfyllelse.

Vision

Ovanåkers kommuns vision 2024-2027

Ovanåker ska vara en trygg och hållbar landsbygdskommun som växer med hjälp av ett gott företagsklimat, ett engagerat föreningsliv och ett stort medborgaransvar. I vår kommun ska alla människor som bor här eller flyttar hit trivas och känna stolthet över att vara en Ovanåkersbo. Ovanåker är en kommun som aktivt och engagerat arbetar för att genomföra ambitionerna i Agenda 2030.

Koncernövergripande verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har prioriterat fem globala mål. Fyra av dessa bedöms delvis bli uppfyllda under året och ett globalt mål bedöms inte bli uppfyllt detta år.

Globalt mål 3: Trots att det pågår flera insatser inom kommunkoncernen finns det ett stort behov av att utveckla samhällets insatser för att förebygga och behandla drogmissbruk. Ovanåkers kommun är, tillsammans med polisen, näringslivet och det civila samhället viktiga förebyggande aktörer.

Globalt mål 4: Skola för hållbar utveckling formulerar mål för verksamheten som visar på hur, utifrån verksamhets behov och möjligheter, man utvecklar arbetet inom lärande för hållbar utveckling och globalt medborgarskap.

Globalt mål 5: Det pågår ett arbete inom delar av kommunen när det gäller arbetet att utrota våld mot och utnyttjande av kvinnor och flickor. För att arbeta strategiskt för kvinnofrid och mot våld i nära relationer krävs en helhetssyn i kommunen. Kommunens Folkhälsosamordnare har fått i uppdrag att samordna och driva arbetet framåt.

Globalt mål 8: Det pågår ett brett arbete med att ta fram planer som kommer att vara vägledande för kommunen när det gäller att säkra kompetensförsörjningen, besöksnäringen och samarbetet med näringslivet.

Globalt mål 12: I kommunens inköspolicy är hållbar anskaffning ett prioriterat område och genom att utgå från den i våra upphandlingar säkerställer vi att vi följer detta prioriterade mål.

Sammanfattande måluppfyllelse

Område
 Mål 3. Hälsa och välbefinnande
 Mål 4. God utbildning för alla
 Mål 5. Jämställdhet
 Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
 Mål 12. Hållbar konsumtion och produktion

Mål 3. Hälsa och välbefinnande

Kommunfullmäktiges lokala inriktningsbeskrivningar

God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Människors hälsa påverkas av ekonomiska, ekologiska och sociala faktorer och mål 3 inkluderar alla dimensioner och människor i alla åldrar.

Gävleborg är bland de tre län i Sverige som har högst dödlighet i drogrelaterade fall. Hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå och låg framtidstro är faktorer som påverkar människors mående. Föräldrars tobak- och alkoholbeteende påverkar barnens förhållningssätt till olika former av droger.

Förebyggande insatser så människor inte hamnar i missbruk eller effektiv hjälp så de snabbt kan ta sig ur det är viktigt för att människor inte ska hamna i arbetslöshet eller utanförskap.

Sammanfattande analys

Trots att det pågår flera insatser inom kommunkoncernen finns det ett stort behov av att utveckla samhällets insatser för att förebygga och behandla drogmissbruk. Ovanåkers kommun är, tillsammans med polisen, näringslivet och det civila samhället viktiga förebyggande aktörer. Det finns därför fortsatt flera förbättringsområden gällande det koncernövergripande arbetet och med att samordna det förebyggande arbetet gällande drogmissbruk och det brottsförebyggande arbetet i stort. Dels utifrån Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, men även utifrån exempelvis den nya socialtjänstlagen som i högre utsträckning kommer att fokusera mer på just det förebyggande arbetet.

Det kan även konstateras att samarbete och erfarenhetsutbyte mellan olika aktörer behöver organiseras och samordnas på ett bättre och mer effektivt sätt. En lägesbild med tillhörande åtgärdsplan behöver upprättas när det gäller det drog och brottsförebyggande arbetet. Ett annat konkret exempel är behovet av att få till en strukturerad samverkan med polisen, något som flera verksamheter idag har svårt att få till.

Globala delmål	
Delmål 3.5. Förebygg och behandla drogmissbruk Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk.	

Mål 4. God utbildning för alla

Kommunfullmäktiges lokala inriktningsbeskrivningar

Utbildningssystem världen över måste möta människors behov under hela livet – från förskola, grundskola, gymnasium och högre utbildning, samt alla människors lika möjlighet till livslångt lärande som gynnar deltagande i arbets- och samhällsliv. Utbildning är nyckeln till välstånd och öppnar en värld av möjligheter som gör det möjligt för var och en av oss att bidra till ett hållbart samhälle.

Utbildningsnivån i Gävleborgs län är bland de lägsta i Sverige och vi har även en hög arbetslöshet. Trots detta är kompetens- och arbetskraftsbrist ett av framtidens stora problem vilket kommer att påverka våra verksamheter och industrier på ett negativt sätt. Elevers möjlighet att klara sin skolgång, utveckling av en flexibel vuxenutbildning som är anpassad efter våra lokala behov samt ett utbildningssystem som hjälper människor att bli utbildningsbara så de under sina liv kan ställa om efter arbetsmarknadens förändringar är därför några av kommunens prioriterade områden.

Sammanfattande analys

Skola för hållbar utveckling formulerar mål för verksamheten som visar på hur, utifrån verksamhets behov och möjligheter, utvecklar arbetet inom lärande för hållbar utveckling och globalt medborgarskap.

Inom kommunkoncernen har det utarbetats en studie- och yrkesvägledningsplan som gäller från förskolan till gymnasiet. Där finns det färdiga planer för vad eleverna ska göra utifrån vissa ålderskurser för att kunna vara mer förberedd för yrkeslivet. Utöver det så finns det ett antal projekt tillsammans med ett flertal nämnder och Region Gävleborg med flera som på både kort sikt och lång sikt kommer att bidra till ökad måluppfyllelse. Mycket av det som görs i dag är ett proaktivt jobb som förhoppningsvis skall ge stora effekter på sikt.

I Ovanåkers kommun pågår det också ett arbete med att skapa en hållbar och långsiktig skolstruktur och att se över helheten vad avser skollokaler. Ledord i processen är långsiktighet, hållbarhet och flexibilitet. Arbetet med kapacitetsberäkningarna omfattar förskola, grundskola, anpassad grundskola samt gymnasieskola.

Strukturplanen i Ovanåkers kommun syftar till att skapa förutsättningar för att ge utbildningar av utmärkt kvalitet.

Att ha tillgång till sysselsättning, egen försörjning och ekonomisk trygghet är skyddsfaktorer mot utanförskap, social oro och psykisk ohälsa och här ett flertal verksamheter inom kommunen. Kommunkoncernen följer framförallt antalet bidragshushåll och försörjningsstödsmedel som ett viktigt nyckeltal och det har över tid visat på positiva siffror, verksamheter har fått ner långtidsarbetslösheten m.m.

Globala delmål	
<p>Delmål 4.4. Öka antalet personer med färdigheter för ekonomisk trygghet Till 2030 väsentligen öka det antal ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter, däribland tekniska färdigheter och yrkeskunnande, för sysselsättning, anständigt arbete och entreprenörskap.</p>	◆
<p>Delmål 4.7. Utbildning för hållbar utveckling och globalt medborgarskap Senast 2030 säkerställa att alla studerande får de kunskaper och färdigheter som behövs för att främja en hållbar utveckling, bland annat genom utbildning för hållbar utveckling och hållbara livsstilar, mänskliga rättigheter, jämställdhet, främjande av en kultur av fred, icke-våld och globalt medborgarskap samt värdesättande av kulturell mångfald och kulturens bidrag till hållbar utveckling.</p>	◆
<p>Delmål 4.A . Skapa inkluderande och trygga utbildningsmiljöer Bygga och förbättra utbildningsmiljöer som är anpassade för barn och personer med funktionsnedsättning, samt tar hänsyn till jämställdhetsaspekter och därmed erbjuder en trygg, fredlig, inkluderande och ändamålsenlig lärandemiljö för alla.</p>	◆

Mål 5. Jämställdhet

Kommunfullmäktiges lokala inriktningsbeskrivningar

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för en hållbar och fredlig utveckling. Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. Alla former av våld. Diskriminering och skadliga sedvänjor mot kvinnor och flickor drabbar såväl individen som hela samhället. Det har bevisats om och om igen att politisk, ekonomisk och social jämlikhet mellan kvinnor och män bidrar till alla dimensioner av hållbar utveckling.

Våld mot kvinnor och våldtäkt är två brottskategorier som sticker ut på ett negativt sätt i Gävleborg. Ovanåker har en förhållandevis könssegregerad och mansdominerad arbetsmarknad. Förmågan till jämställt tänkande är inget som börjar i vuxen ålder. Barn och unga behöver se att flickor och pojkar behandlas lika och har samma förutsättningar i livet liksom flickor på samma sätt som pojkar behöver ha kvinnliga förebilder i ledande positioner.

Sammanfattande analys

CEMR-deklarationen är ett verktyg för kommuner och regioner att integrera jämställdhetsperspektivet i all verksamhet. Handlingsplanerna utifrån CEMR har hela tiden varit inriktat på den femte principen i CEMR-deklarationen som är jämställdhetsintegrering. I en översyn om hur arbetet idag sker kopplat till CEMR-deklarationen kommer åtgärder att genomföras för att förstärka arbetet under året.

Det pågår ett arbete inom delar av kommunen när det gäller arbetet att utrota våld mot och utnyttjande av kvinnor och flickor. Däremot kan konstateras att det saknas ett övergripande samordningsansvar i kommunen. För att arbeta strategiskt för kvinnofrid och mot våld i nära relationer krävs en helhetssyn i kommunen. Arbetet mot våld måste vara med i alla delar av samhällsplaneringen. Ingen enskild aktör kan själv få våldet att upphöra. För att uppnå ett samlat och effektivt arbete mot våld i nära relationer krävs därför en väl fungerande samordning och samverkan mellan berörda aktörer som socialtjänst, skola, bostadsbolag, polis, folkhälsa etcetera. Folkhälsosamordnaren i kommunen har från och med hösten 2024 fått i uppdrag att samordna arbetet med fokus på jämställdhet.

I dagsläget har Ovanåkers kommun 59 % kvinnor som är chefer. Trots att andelen kvinnliga chefer är högre än 50 procent inom kommunen är kvinnor underrepresenterade som chefer, det vill säga andelen kvinnor

som är chefer är lägre än andelen kvinnor (79%) av total antal medarbetare hos arbetsgivaren. För att kunna säkerställa ett fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande ses som naturliga nästa steg att belysa chefernas förutsättning på arbetsplatsen och analysera eventuella skillnader mellan män och kvinnors förutsättningar.

Globala delmål	
Delmål 5.1. Utrota diskriminering av kvinnor och flickor Avskaffa alla former av diskriminering av alla kvinnor och flickor överallt.	◆
Delmål 5.2. Utrota våld mot och utnyttjande av kvinnor och flickor Avskaffa alla former av våld mot alla kvinnor och flickor i det offentliga och privata rummet, inklusive människohandel, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering.	◆
Delmål 5.5. Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.	◆

Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Kommunfullmäktiges lokala inriktningsbeskrivningar

Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela planeten. Vi måste skydda arbetstagarnas rättigheter och en gång för alla stoppa modernt slaveri, människohandel och barnarbete. Genom att skapa goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt säkerställa anständiga arbetsvillkor för alla gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som inkluderar hela samhället.

Arbetsmarknadsfrågorna är en av kommunens viktigaste frågor. Att utbilda rätt arbetskraft och rätt kompetenser måste göras i samarbete med vårt näringsliv. Lika viktigt är arbetsmiljön och arbetsförhållandena för att människor både ska kunna utvecklas inom sina yrken men också för att människor ska välja oss som arbetsgivare.

Det har länge funnits ett mål att utveckla Hälsingland till ett attraktivt besöksmål och vår kommun har alla förutsättningar för att bli ett intressant och hållbart mål för besökare. Att utveckla besöksnäringen skulle bidra till att stärka arbetsmarknaden men också öka möjligheten till befolkningsökning.

Sammanfattande analys

Konkurrensen om arbetskraften ökar mellan olika branscher och arbetsgivare. Kommunen och berörda

förvaltningar står inför omfattande problem när det gäller kompetensförsörjningen, flera verksamheter har redan stora problem med att rekrytera personal med rätt kompetens vilket riskerar att påverka verksamheternas tillgänglighet och kvalitet. Med utgångspunkt i detta pågår flera aktiviteter för att säkra framtida rekrytering av kompetent personal. Kommunchefens ledningsgrupp har kompetensförsörjning som ett utpekat strategiskt arbetsområde. Arbetet har påbörjats under 2024.

I koncernen är det flera aktörer som samverkar för att skapa bättre förutsättningar för företagande och jobbskapande. För att veta vad företagen i kommunen tycker och behöver har ett stort antal företagsbesök genomförts. Det har också genomförts branschträffar och storföretagarluncher för att diskutera gemensamma utmaningar och möjligheter. En ny näringslivspolicy med tillhörande plan kommer att tas fram med utgångspunkt från kommunens företagsbesök.

Tillsammans med flera verksamheter har en ny plan för studie- och yrkesvägledning (syv) tagits fram. Planen gäller för alla elever från förskolan upp till gymnasiet. Den beskriver vad kommunen och andra aktörer ska göra för att hjälpa eleverna att göra bra val för sin utbildning och karriär.

Under året kommer även en ny Besöksnärringsplan tas fram. Detta syftar till att visa vad kommunen vill uppnå med en gynnsam och hållbar turism. I planen ska det också tydliggöras vad vår roll och vårt ansvar är för att bevara och utveckla världsarvet som är en av våra största tillgångar och attraktioner.

Globala delmål	
<p>Delmål 8.3. Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet Främja utvecklingsinriktad politik som stödjer produktiv verksamhet, skapande av anständiga arbetstillfällen, företagande, kreativitet och innovation samt uppmuntra att mikroföretag liksom små och medelstora företag växer och blir en del av den formella ekonomin, bland annat genom tillgång till finansiella tjänster.</p>	◆
<p>Delmål 8.5. Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla Senast 2030 uppnå full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete.</p>	◆
<p>Delmål 8.6. Främja ungas anställning, utbildning och praktik Till 2020 väsentligt minska den andel ungdomar som varken arbetar eller studerar.</p>	◆
<p>Delmål 8.8. Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbetsmiljö för alla Skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö för alla arbetstagare, inklusive arbetskraftsinvandrare, i synnerhet kvinnliga migranter, och människor i otrygga anställningar.</p>	●
<p>Delmål 8.9. Främja gynnsam och hållbar turism Senast 2030 utarbeta och genomföra politik för hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar lokal kultur och lokala produkter.</p>	◆

Mål 12. Hållbar konsumtion och produktion

Kommunfullmäktiges lokala inriktningsbeskrivningar

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar såsom ökad konkurrenskraft, tillväxt på såväl den lokala som globala marknaden, ökad sysselsättning, förbättrad hälsa och minskad fattigdom. Omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor är en nödvändighet för att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

En viktig uppgift i arbetet med Biosfärområde Voxnadalen är att arbeta med hållbar utveckling där vår natur och det moderna samhället ska kunna leva i samklang. I det ingår att informera och medvetandegöra detta för människor. Även arbetet med renhållning, sopsortering, natur- och fiskevård är en del i att få ett hållbart samhälle.

Sammanfattande analys

I kommunens inköspolicy är hållbar anskaffning ett prioriterat område och genom att utgå från den i våra upphandlingar säkerställer vi att vi följer detta prioriterade mål. Det är även viktigt att utbilda och informera verksamheterna i kommunen om fördelarna med hållbar upphandling och dess positiva effekter på samhället och miljön. Vidare kan vi även konstatera att en förbättring av vårt engagemang med leverantörsmarknaden är avgörande för att nå målen. Vi måste öka våra insatser för att inkludera leverantörer i vårt arbete och ge dem möjlighet att framföra sina hållbara lösningar inför upphandlingar. Vi tror starkt att detta är en nödvändig åtgärd för att framgångsrikt uppfylla målen.

Sammanfattningsvis visar analysen att det finns både utmaningar och möjligheter för att främja hållbara metoder för upphandling. För att uppnå målen är det nödvändigt med en strategisk och aktiv integrering av hållbarhetskriterier samt en ökad involvering av leverantörsmarknaden.

Delmål 12.8 *Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar* är ett brett formulerat mål där de nämnder och bolag som valt att prioritera detta delmål har olika inriktningar. För att få ut en större effekt i framtiden kan en viss enighet krävas av respektive verksamhet. Men trots detta går det konstatera att det har genomförts aktiviteter som rör både social och ekologisk hållbarhet.

Globala delmål	
Delmål 12.7. Främja hållbara metoder för offentlig upphandling Främja hållbara offentliga upphandlingsmetoder, i enlighet med nationell politik och nationella prioriteringar.	●
Delmål 12.8. Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar Senast 2030 säkerställa att människor överallt har den information och medvetenhet som behövs för en hållbar utveckling och livsstilar i harmoni med naturen.	◆

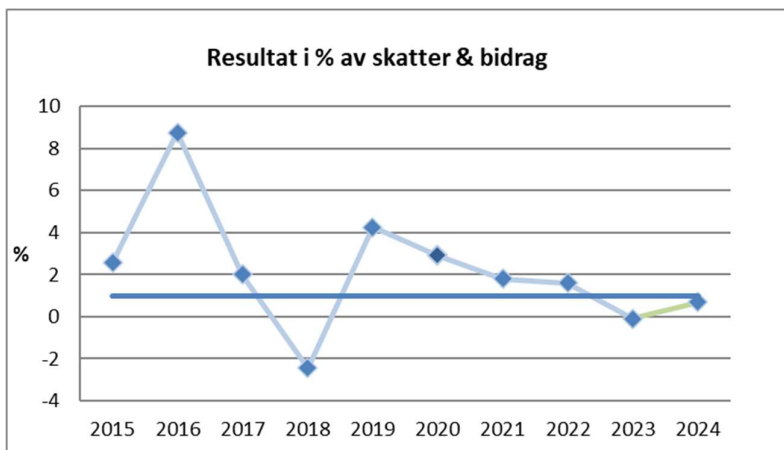
Finansiella mål

Ovanåkers kommun har fastställt finansiella mål för 2024 inom tre områden som anses vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. Helårsprognosen för dessa tre mål är att resultatmålet inte blir uppfyllt, investeringsmålet blir inte uppfyllt och soliditetsmålet blir inte uppfyllt.

1. Hur mycket den löpande verksamheten får kosta

- I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag.

Målet bedöms inte uppnås. Resultatet för 2024 bedöms bli 6,4 mnkr vilket innebär ett resultat på 0,7 % av skatter och generella bidrag. Målet på 1 % av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca: 9 mnkr.

2. Investeringsnivåer och finansiering av dessa

- Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel.

- Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 tkr per invånare.

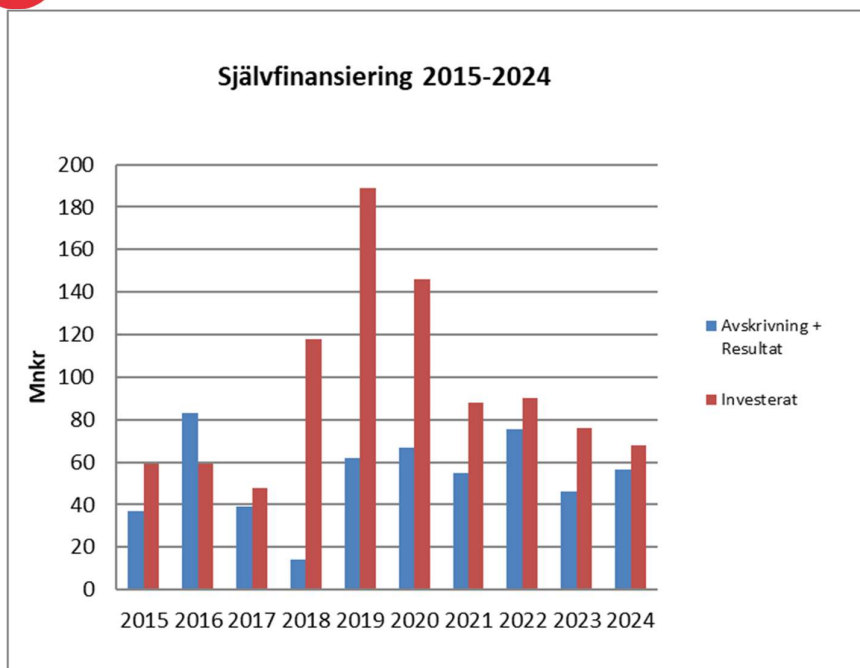
Grundprincipen uppnås inte för 2024. Självfinansieringsgrad 2024: 82,9%

Under året antas investeringarna till 67,9 mnkr och avskrivningar och årets resultat till 56,3 mnkr.

Självfinansiering rullande 10 år (2015-2024): 56,8%.

Under perioden antas investeringarna till 941 mnkr medan avskrivningar och årets resultat under samma period antas bli 534 mnkr.

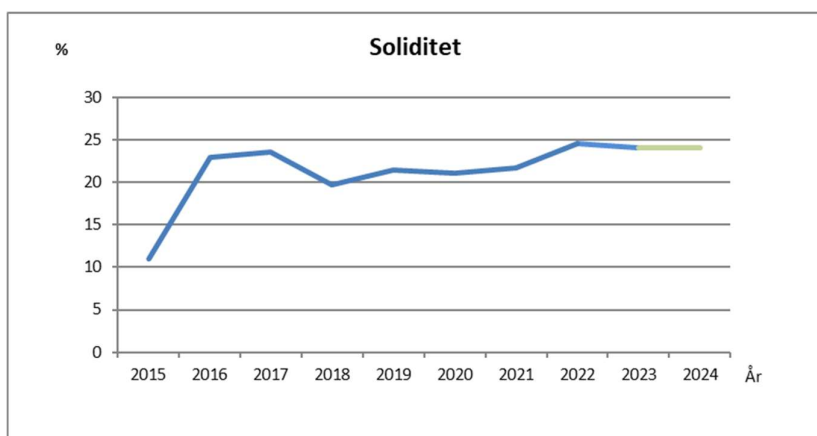
Inlåningen bedöms uppgå till 31 tkr per invånare 2024-12-31, målet uppnås inte.

3. Förmögenhetsutveckling

- Soliditeten i Ovanåkers kommun ska förbättras.

Målet bedöms inte uppnås. Soliditeten bedöms att vid årets slut vara 24,0 %. Soliditeten mäts inkl. ansvarsförbindelsen för pensioner. (Soliditeten 2023 var 24,0 %)

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Resultatutveckling

Resultatet för 2024 för perioden januari - augusti är i linje med tidigare år. Det var föregående år, 2023, som avviker från den trenden och resultatet för helåret blev då negativt. Resultatet är betydligt bättre än vad som budgeterats för perioden, främst beroende på en positiv värdeutveckling på kommunens

pensionsplaceringar men också på att skatter och generella statsbidrag är högre än budgeterat.

Verksamhetens nettokostnader fortsätter att öka årligen och ökningen mellan 2023 och 2024 är 13,6 mnkr, vilket inte är en lika kraftig ökning som det var mellan åren 2022 och 2023. Ökningen av skatteintäkter och generella bidrag är 22,0 mnkr vilket är huvudförklaringen till det positiva resultatet.

Att avskrivningarna ökar, vilket är en trend som varit tydlig de senaste åren, beror på att kommunen har genomfört ett antal större investeringar de senaste åren. 2021 var avskrivningarna 27,6 mnkr och 2024 är avskrivningarna 33,3 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har en relativt stabil ökning årligen men extra generella statsbidrag har under de senare åren givits till kommunsektorn vilket gör att jämförelsen mellan åren ändå är lite svår att göra.

För finansnettot har utfallet skiftat relativt mycket mellan åren, vilket till stor del förklaras av värdeutvecklingen på kommunens pensionsplaceringar. Detta år och 2023 var det en återhämtning men 2022 var det en värdeminskning. Räntekostnaderna fortsätter att öka, som de gjort de senaste tre åren.

Kommunens intäkter och kostnader (mnkr)

Januari - Augusti	2024	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter	107,8	98,6	90,0	93,3
Verksamhetens kostnader	-626,9	-606,0	-545,6	-548,7
Avskrivningar	-33,3	-31,4	-29,2	-27,6
Verksamhetens nettokostnad	-552,4	-538,8	-484,8	-483,0
Skatteintäkter och statsbidrag	581,2	559,2	530,7	498,0
Finansnetto	-2,7	-4,7	-7,7	6,9
Resultat	26,1	15,8	38,1	21,9

Resultat för perioden

Kommunens resultat (mnkr)

Januari - Augusti	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	90,0	107,8	17,8
Verksamhetens kostnader	-615,2	-626,9	-11,7
Avskrivningar	-33,7	-33,3	0,4
Verksamhetens nettokostnad	-558,9	-552,4	6,5
Skatteintäkter och statsbidrag	572,4	581,2	8,8
Finansnetto	-9,6	-2,7	6,9
Resultat	3,8	26,1	22,3

Resultatet för perioden januari till augusti är 26,1 mnkr, budgeten för perioden är 3,8 mnkr, vilket blir en positiv avvikelse mot periodens budget med 22,3 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 6,5 mnkr lägre än budgeterat och skatter och generella bidrag är 8,8 mnkr högre än budgeterat vilket tillsammans med en positiv budgetavvikelse på finansnettot på 6,9 mnkr gör att periodens resultat totalt sett blir bättre än budgeten för perioden.

Verksamhetens nettokostnader är 6,5 mnkr lägre än periodens budget. Verksamhetens nettokostnader består av verksamhetens intäkter och kostnader samt avskrivningar för perioden. Verksamhetens intäkter är 17,8 mnkr högre än budgeten för perioden och verksamhetens kostnader är 11,7 mnkr högre.

Socialnämnden samt Kommunstyrelsen har bedrivit sin verksamhet till lägre kostnader än budgeterat men Barn- och utbildningsnämnden har haft högre kostnader än budgeterat. Avskrivningarna är 0,4 mnkr lägre än budgeterat eftersom några investeringsobjekt inte blivit slutförda i den tid som budgeterats.

Skatter och generella statsbidrag är totalt 8,8 mnkr högre än budget. Främst beror skillnaden på ökade intäkter för fastighetsavgift med 4,4 mnkr. Fastighetstaxeringar som gjorts har ökat taxeringsvärdet och genererat en högre fastighetsavgift än vad som var budgeterat. Under perioden har extra generella statsbidrag på 1,4 mnkr redovisats.

De finansiella kostnaderna och intäkterna redovisar totalt sett en positiv budgetavvikelse med 6,9 mnkr. Den största avvikelsen till detta är värdeutvecklingen på kommunens pensionsplaceringar som påverkat resultatet positivt med 7,1 mnkr med både en realiserad och orealiserad värdeutveckling.

Nämndernas resultat (mnkr)

Januari - Augusti	Budget	Resultat	Avvikelse
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd	-0,8	-0,8	0,0
Kommunstyrelsen	-70,1	-64,6	5,6
Kultur- och fritidsnämnd	-28,7	-28,5	0,2
Samhällsbyggnadsnämnd	-22,6	-23,6	-1,1
VA	0,1	0,8	0,7
Miljö- och byggnämnden	-4,2	-3,8	0,3
Barn- och utbildningsnämnden	-199,9	-207,3	-7,5
Socialnämnden	-223,0	-212,3	10,7

Nedan följer beskrivningar och kommentarer på periodens resultat och budgetavvikelser för nämnderna. Totalt redovisar nämnderna en positiv budgetavvikelse för perioden med 8,9 mnkr. Den största negativ avvikelse har Barn- och utbildningsnämnden, -7,5 mnkr och den största positiva budgetavvikelsen har Socialnämnden, 10,7 mnkr.

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd har på totalen ingen budgetavvikelse för perioden.

Kommunfullmäktige redovisar ett resultat som är 0,1 mnkr bättre än budget, men valnämnden redovisar ett resultat som är 0,1 mnkr sämre än budget eftersom EU-valet medfört mer kostnader än ersättningen som man fått från Valmyndigheten.

Kommunstyrelsen redovisar ett budgetöverskott för perioden på 5,6 mnkr. Den största orsaken till budgetöverskottet är att det för perioden varit lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster. Det är flera avdelningar som för perioden redovisar överskott på personalkostnader, där de större avvikelserna är inom ekonomiavdelningen, KS Övrigt och arbetsmarknadsenheten. Men även inom kostavdelningen, personalavdelningen, planeringsavdelningen och säkerhetsavdelningen redovisas budgetöverskott. Arbetsmarknadsenheten redovisar ett budgetöverskott på 2,9 mnkr för perioden. Till största del beror

budgetöverskottet på att det inte har varit lika många anställda i arbetsmarknadsåtgärder som budgeterats, det är budgeterat för 50 anställningar men i perioden har det varit mellan 20-25 personer.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett budgetöverskott på totalt 0,2 mnkr. Kulturavdelning gemensamt redovisar ett budgetöverskott för perioden på 0,3 mnkr pga. lägre personalkostnader. Bibliotek redovisar ett budgetunderskott för perioden på 0,1 mnkr. Orsaken är högre personalkostnader än budgeterat. Fritid redovisar ett budgetöverskott för perioden på 0,4 mnkr. Budgetöverskottet beror delvis på att utrymmet för aktivitetsbidrag till föreningar inte nyttjats som budgeterat. Utbetalningar har gjorts i enlighet med de ansökningar som inkommit och den ersättningsmodell som är antagen. Fritidsgårdarna redovisar ett budgetunderskott för perioden på 0,6 mnkr. Orsaken är att fritidsgårdarna haft mer öppettider och personal än vad det är budgeterat för. Kulturskolan redovisar ett budgetöverskott på 0,3 mnkr pga. lägre personalkostnader.

Samhällsbyggnadsnämndens redovisar ett budgetunderskott för perioden på 1,1 mnkr. Orsaken till det är att kostnaderna för färdtjänst varit högre än budgeterat. Kostnaderna inom förvaltningsavtalet har varit högre än budgeterat för perioden, delvis p g a vattenläckan på Viksjöfors skola. Även gata redovisar ett budgetunderskott, främst pga. högre kostnader för underhållsåtgärder på trafikbelysning.

Resultatet för **VA-verksamheten** är 0,7 mnkr bättre än budgeten för perioden. Både intäkter och kostnader ligger lägre än budgeterat. Driftskostnaden inom Helsinge Vatten är 0,7 mnkr lägre än budget för perioden. Fakturerade investeringstimmar ligger 0,3 mnkr över budget och bidrar till överskottet samt att personalkostnaden varit lägre till följd av sjukskrivning. En reglering av försäkringskostnad påverkar resultatet positivt med 0,2 mnkr.

Miljö- och byggnämnden redovisar ett budgetöverskott på 0,3 mnkr för perioden. Det har varit 0,5 mnkr lägre intäkter i perioden än budgeterat. Men den största förklaringen till budgetöverskottet beror på lägre personalkostnader samt lägre kostnader för köp av tjänster, totalt 0,8 mnkr.

Barn- och utbildningsnämnden är den nämnd som redovisar den största negativa budgetavvikelsen för perioden, ett budgetunderskott på 7,5 mnkr. Förskoleverksamheten redovisar en negativ avvikelse på 1,1 mnkr. Personalkostnaderna är 1,0 mnkr lägre än årets budget. Kostnaden till enskilda förskolor redovisar ett underskott på 1,5 mnkr pga. fler barn än budgeterat. Grundskolan redovisar en negativ avvikelse på 3,5 mnkr. Personalkostnaderna är 1,3 mnkr högre än budgeterat. Övriga kostnader inom grundskolan är 2,2 mnkr högre än budgeterat. Kostnaderna för skolskjuts redovisar ett överskott på 0,8 mnkr. Undervisning av nyanlända redovisar en negativ budgetavvikelse på 1,5 mnkr. Bidraget från Migrationsverkets till våra grundskolor minskas då färre barn anländer, samtidigt som barns behov ofta kvarstår under hela skoltiden för att nå behörighet till gymnasiet. Elev och skolhälsovård redovisar ett överskott på 1,1 mnkr vilket förklaras av tre faktorer; personalkostnader belastar andra verksamhet, lägre kostnader för skolsköterskor samt mer intäkter från statsbidrag än tidigare år. Gymnasiet och vuxenutbildningar visar totalt ett budgetunderskott på 3,5 mnkr. Underskottet beror främst på en ökad kostnader för gymnasiestudier på annan ort, 2,1 mnkr. Vuxenutbildningar redovisar ett underskott på 0,9 mnkr. SFI redovisar en negativ budgetavvikelse på 0,6 mnkr.

Socialnämnden redovisar totalt sett ett budgetöverskott för perioden på 10,7 mnkr. Resultatet beror framförallt på att flera verksamheter gör överskott, samt att kostnader för förbrukningsinventarier, telekommunikation, kontorsmaterial mm ligger lägre än budgeterat. Personalkostnaderna ligger lägre än budget i flera verksamheter och beror på ändrad arbetstidsmodell, aktivt arbete gällande personalresurser, schemaläggning, vakanshantering. Även ny avgiftsmodell har genererat högre intäkter än beräknat.

Stab och nämnd redovisar ett budgetöverskott 1,9 mnkr. Resultatet förklaras av att flera poster, framförallt personalkostnader, ligger lägre jämfört med budget och att statsbidraget för Nära vård motsvarande 0,7 mnkr inkommit. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett budgetunderskott på totalt 0,7 mnkr. Resultatet förklaras framförallt av högre kostnader för institutionsvård och extern familjebehandling. Institutionsvården för vuxna redovisar ett underskott motsvarande 1,8 mnkr, pga. ökat antal placeringar. Försörjningsstödet redovisar överskott motsvarande 0,5 mnkr, pga. fortsatt minskat behov av försörjningsstöd. Barn- och ungdomsenheten redovisar ett budgetunderskott på 0,8 mnkr. Omsorgsenheten (LSS) redovisar ett budgetöverskott på totalt 4,5 mnkr. Resultatet förklaras av att samtliga underliggande enheter gör mindre överskott, vilket främst förklaras av att personalresurser har använts effektivt mellan verksamheterna och att vikarier använts i mindre utsträckning. Omvårdnadsenheten redovisar ett budgetöverskott på totalt 5,1 mnkr. Resultatet förklaras framförallt av att ökade intäkter (ny avgiftsmodell), ny arbetstidsmodell samt aktivt arbete med schemaläggning och personalresurser. En stor del av överskottet, 3,7 mnkr finns inom administrationen och förklaras av att flera chefstjänster varit vakanta under perioden samt statsbidrag från föregående år. Statsbidragen redovisas som en extra intäkt motsvarande 1,9 mnkr. Hälso- och sjukvårdsenheten redovisas ett budgetunderskott på 2,8 mnkr, sjuksköterskornas negativa budgetavvikelse är 3,6 mnkr. Enheten har förbrukat mer personalresurser än budgeterat samt använt sig av konsultsjuksköterskor. Hemtjänsten redovisar ett budgetöverskott motsvarande 2,0 mnkr. Detta förklaras främst med ökade intäkter i form av taxor och avgifter, samt att brukarunderlaget minskat i Alfta. Särskilt boende redovisar ett budgetöverskott på 2,2 mnkr. Samtliga enheter har ökade intäkter utifrån att maxtaxan ökat och fler brukare har ett större betalningsutrymme än tidigare.

Prognos för helår

Kommunens prognos (mnkr)

Prognos 2024	Budget	Prognos	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	135,0	150,0	15,0
Verksamhetens kostnader	-948,6	-964,8	-16,2
Avskrivningar	-50,6	-49,9	0,7
Verksamhetens nettokostnad	-864,2	-864,7	-0,5
Skatteintäkter och statsbidrag	858,9	872,7	13,9
Finansnetto	-11,0	-1,7	9,3
Resultat	-16,3	6,4	22,7

Prognosen för kommunens resultat 2024 är 6,4 mnkr. Det budgeterade resultatet är -16,3 mnkr. När budget och verksamhetsplanen för 2024 antogs 6 november 2023 var det budgeterade resultatet för 2024 -14,6 mnkr. Vid samma tillfälle beslutades att ianspråkta medel från Resultatutjämningsreserven (RUR) under

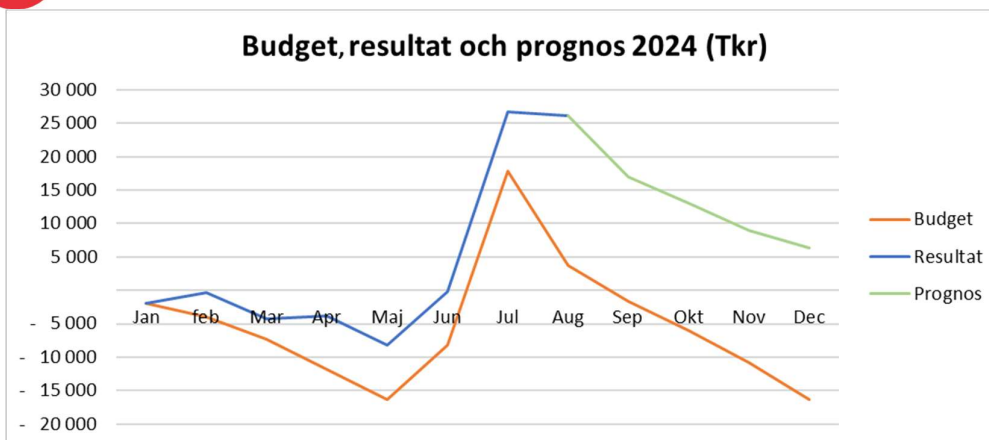
2024. På kommunfullmäktige 11 december 2023 fattades beslut som påverkade resultatet med 1,7 mnkr, det budgeterade resultatet för 2024 blev då -16,3 mnkr.

Totalt bedöms Verksamhetens nettokostnader bli 0,5 mnkr högre än årets budget. Prognosen för verksamhetens intäkter är en positiv budgetavvikelse med 15,0 mnkr. Verksamhetens kostnader bedöms bli 16,2 mnkr högre än budgeterat. Verksamhetens intäkter prognostiseras att ökas främst pga. ökade intäkter för taxor och avgifter men även statsbidrag prognostiseras att bli högre. En av de största orsakerna till att verksamhetens kostnader blir högre jämfört med budgeten är att Barn- och utbildningsnämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse på 11,8 mnkr. Detta förklaras främst med ökade personalkostnader samt ökade kostnader för köpta utbildningsplatser. Kommunens pensionskostnader bedöms också bli lägre än budgeten för året, 1,9 mnkr. Årets avskrivningar kommer att bli 0,7 mnkr lägre än budgeterat.

Skatter och generella statsbidrag bedöms bli 13,9 mnkr högre än budgeten för året. Enligt den senaste skatteunderlagsprognosen från augusti så blir skatteintäkterna 2,7 mnkr lägre än budgeterat. Generella statsbidrag och utjämning däremot bedöms bli 16,6 mnkr högre än budgeterat. Att det är lägre skatteintäkter beror främst på ett lägre invånarantal jämfört vad som antogs i budgeten, men slutavräkningen på skatten har en positiv påverkan med 1,1 mnkr. När vi tittar på generella statsbidrag och utjämning är huvudförklaringen till budgetavvikelsen regleringsbidraget som blir 9,7 mnkr bättre än vad som budgeterades, detta till följd av ett ökat generellt tillskott. Fastighetsavgiften bedöms bli 6,5 mnkr högre än budgeterat, fastighetstaxeringar som gjorts har ökat taxeringsvärdet och genererat en högre fastighetsavgift. Prognosen för de extra generella statsbidragen är 2,1 mnkr. Inkomstutjämningen prognostiseras att bli 1,6 mnkr lägre än vad som budgeterats.

Prognosen för finansnettot är -1,7 mnkr, budgeten för året är -11,0 mnkr, en positiv budgetavvikelse på 9,3 mnkr. De finansiella intäkterna budgeterades till 2,6 mnkr, prognosen för helåret är 13,1 mnkr. Den största förklaringen till avvikelsen är värdeutvecklingen på kommunens pensionsplaceringar som påverkat resultatet positivt med 8,8 mnkr med både en realiserad och orealiserad värdeutveckling. Ökade ränteintäkter och högre utdelning på aktier och andelar ger en positiv budgetavvikelse med 1,7 mnkr. Budgeten för de finansiella kostnaderna är 13,6 mnkr, prognosen för 2024 är 14,8 mnkr. Den främsta orsaken till ökningen beror på att de finansiella kostnaderna för pensionsskulden ökar med 0,8 mnkr.

Bilden nedan visar budgeten för 2024 och hur den fördelas över året samt utfall till och med augusti samt prognosen på de återstående månaderna.

Nämndernas prognos (mnkr)

Prognos 2024	Budget	Prognos	Avvikelse
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd	-1,2	-1,2	0
Kommunstyrelsen	-108,3	-105,6	2,7
Kultur- och fritidsnämnd	-44,6	-45,2	-0,6
Samhällsbyggnadsnämnd	-35,7	-35,7	0
VA	0	0,9	0,9
Miljö- och byggnämnden	-6,8	-6,8	0
Barn- och utbildningsnämnden	-319,2	-331,0	-11,8
Socialnämnden	-337,5	-329,1	8,4

Nämndernas budget för hela 2024 är totalt -853,2 mnkr och prognosen i denna delårsrapport är -853,6 mnkr vilket innebär att nämnderna totalt sett bedöms ha 0,4 mnkr högre kostnader än budgeterat. Barn- och utbildningsnämnden prognostiserar ett budgetunderskott på 11,9 mnkr, vilket är den största budgetavvikelsen bland nämnderna. Socialnämnden prognostiserar ett budgetöverskott på 8,4 mnkr och Kommunstyrelsen 2,7 mnkr i budgetöverskott, i övrigt är det mindre avvikelser.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett budgetöverskott på 2,7 mnkr. 2,5 mnkr av budgetöverskottet prognostiserar inom arbetsmarknadsenheten och är främst på grund av att det antas vara färre i arbetsmarknadsåtgärder än vad som antogs i budgeten. Ekonomifunktionen prognostiserar en total budgetavvikelse för året med 1,2 mnkr, orsaken till detta är främst bytet till ett nytt ekonomisystem. Utöver det antas att personalkostnaderna inom flera av kommunstyrelsens verksamhetsområden kommer att vara lägre än budgeterat vilket till viss del vägs upp av att konsulter kommer att behövas inom vissa verksamheter för att täcka de vakanser som uppstår.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett budgetunderskott på 0,6 mnkr. Fritidsgårdsverksamheten prognostiserar ett större budgetunderskott pga. mer öppettider och personal. Även elkostnaderna för isanläggningarna prognostiserar budgetunderskott. Personalkostnaderna, exklusive fritidsgårdarna prognostiserar ett utfall i linje med budget men där vissa verksamheter redovisar överskott och andra underskott. Budgetunderskottet reduceras av att avskrivningskostnaderna blir lägre än budgeterat.

Samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar ett utfall enligt budget. För färdtjänst prognostiseras ett budgetunderskott med 0,5 mnkr. För gata och park prognostiseras ett budgetöverskott på 0,5 mnkr. Orsaken till det är främst att underhållsåtgärder för broar troligen inte kommer att genomföras under 2024 samt att det varit viss vakans under året. Kostnaderna för trafikbelysning, som antas bli 0,8 mnkr över budget vägs upp av lägre beräknade kostnader för väghållning i motsvarande grad.

Resultatet för **VA-verksamheten** för 2024 beräknas bli 0,9 mnkr. Årsbudgeten är 0,0 mnkr men i den budgeten ligger det med 1,1 mnkr för att återställa tidigare års underskott. Prognosen innebär att det inte kommer att gå att återställa tidigare års underskott i den utsträckningen som det är planerat. Orsaken till detta är främst lägre intäkter än budgeterat men också ökade driftskostnader i Helsinge Vatten.

Miljö- och byggnämnden prognostiserar ingen budgetavvikelse för året. Intäkterna bedöms bli 0,3 mnkr lägre men bl.a. personalkostnaderna bedöms bli lägre än budgeterat, total blir kostnaderna 0,3 mnkr lägre än budgeten för året.

Prognosen för **Barn- och utbildningsnämnden** är ett budgetunderskott på 11,8 mnkr.

Förskoleverksamheten prognostiserar ett budgetunderskott på 2,3 mnkr. Detta förklaras främst med högre personalkostnader för elevassistent 1,4 mnkr och ersättning till enskilda aktörer och interkommunalersättning (IKE) beräknas till ett underskott, totalt 1,7 mnkr vilket till stor del förklaras av att budgeten är för färre barn än prognostiserat utfall. Grundskolan prognostiserar ett budgetunderskott på 4,5 mnkr. Detta förklaras till största delen av högre personalkostnader. Resultatet för Edsbyns rektorsområde förväntas till 2,6 mnkr och Alfta rektorsområde prognostiserar ett underskott på 1,2 mnkr. Gymnasiet och vuxenutbildningen prognostiserar ett budgetunderskott på 5,0 mnkr. Prognosen påverkas av högre kostnader för gymnasiestudier på annan ort, IKE, 3,5 mnkr. Personalkostnader för SFI prognostiseras överskrida budgeten med 1,0 mnkr. En osäkerhetsfaktor är utfallet av statsbidrag för vuxenutbildningen som nu prognostiseras till -0,5 mnkr.

Socialnämnden prognostiserar för helår ett budgetöverskott motsvarande 8,4 mnkr. Sedan prognosen för helåret sattes i tertiälpåföljningen har statsbidrag motsvarande 3,3 mnkr tillkommit. Korrigerade personalkostnader, ökade intäkter pga. ny avgiftsmodell, statsbidrag samt ett aktivt arbete kring schemaläggning, användandet av personalresurser och vakanta tjänster gör att samtliga verksamheter förutom Individ- och familjeomsorgen prognostiserar för ett överskott vid årets slut.

Koncernbolagen

De helägda bolagen i Ovanåkers kommunkoncern består av: Alfta - Edsbyns Fastighets AB, Alfta Industricenter AB samt Helsinge Net Ovanåker AB. Helsinge Vatten AB ägs till 40 % och Bollnäs Ovanåker Renhållning AB ägs till 33 % och båda dessa bolag ägs tillsammans med Bollnäs Stadshus AB.

Alfta - Edsbyns Fastighets AB har ett resultat för perioden på 4,9 mnkr, vilket är 2 mnkr bättre än budgeten för perioden. Under perioden har kostnaderna för planerat underhåll varit lägre än budget då några större projekt ej påbörjats. Kostnaderna för dessa projekt planeras att utföras och redovisas under årets sista tertiäl. Övriga intäkter är något högre än budget. Kostnader för vakanser är betydligt större än budget och även större än vad som beräknades i prognosen per april. Totalt uppgår kostnaderna för vakanser till 4,0

mnkr per augusti. Detta är 1,9 mnkr högre än budget och 0,9 mnkr högre än den årsprognos som gjordes per april. Resultatprognos för året uppgår till 0,2 mnkr jämfört med budget 2024 som är ett resultat på 0,3 mnkr. Prognosen baseras på utfallet per augusti och är en bedömning av utvecklingen för årets sista tertial. I prognosen beräknas vakanserna överstiga budget med totalt 3,3 mnkr. Positiva avvikelser beräknas för övriga intäkter, 1,2 mnkr, största posten avser beräknad ersättning fastighetsnära insamling, 1,1 mnkr, personalkostnader 1,6 mnkr samt räntenetto 0,5 mnkr.

För **Alfta Industricenter AB** är periodens resultat 2,5 mnkr, 1,0 mnkr bättre än periodens budget. Detta förklaras bland annat av att underhållskostnaderna har varit 0,9 mnkr lägre än budget. Tillkommande hyresavtal gör att hyresintäkterna är 0,1 mnkr högre än budget. Avskrivningar och räntekostnader är totalt 0,3 mnkr lägre än budget. Resultatprognos för helåret 2024 beräknas till 1,5 mnkr vilket är enligt budget.

Helsinge Net Ovanåker AB har ett resultat för perioden på 2,5 mnkr vilket är i en förväntad nivå. Helårsprognosen är 2,4 mnkr budgeten för året är 1,2 mnkr, en positiv budgetavvikelse för året på 1,2 mnkr.

Helsinge Vatten AB har ett resultat för perioden på 2,2 mnkr. Störst enskilda avvikelsen är lägre punktskatt för biogasproduktion vid Häggesta reningsverk, än budgeterat på 1,0 mnkr. Prognosen för året är 1,3 mnkr. Överskott uppstår till följd av reglering av punktskatt samt några övriga lägre kostnadsposter. Prognostiserar lägre personalkostnad till följd av ej budgeterade föräldraledigheter. Bolaget baseras på självkostnadsprincipen och resultatet vid årets slut regleras mot respektive VA kollektiv i vardera kommun.

Bollnäs Ovanåker Renhållning AB har ett resultat för perioden på -0,4 mnkr, budgeten för perioden är 1,0 mnkr. Resultatet ger inte en rättvisande bild av ett faktiskt resultat då kostnader för FNI för flerfamiljsbostäder är inräknade medan intäkten inte är uppräknad för andra eller tredje kvartalets ersättning från Naturvårdsverket. En uppskattning kring egentligt resultat är snarare 2,0 mkr. Budgetavvikelsen för perioden blir då positiv med 1,0 mnkr. Den positiva budgetavvikelsen förklaras bla. med att det varit lägre drivmedelskostnader på 0,6 mnkr och lägre avskrivningar än budgeterat, 0,5 mnkr. Produktionen följer på totalen budgeten för perioden. Prognosen för årets resultat är att årsbudgeten följs, 2,0 mnkr.

Kommunens investeringar

För årets investeringar prognostiseras ett budgetöverskott med 18,3 mnkr. Årets investeringsbudget uppgår till 86,2 mnkr. Prognosen för investeringarna är 67,9 mnkr varav har nettoutgifter på 23,0 mnkr bokförts tom 31 augusti 2024.

För följande investeringsprojekt prognostiseras avvikelse mot anslagen budget.

Investering	Årets Budget	Årets Nettoutgift	Prognos	Avvikelse
Upprustning av befintliga VA-anläggningar. 2023	4 900	406	800	4 100
Alftaskolan Renov. Kök	3 500	0	100	3 400
Voxnadalens gymnasium: Ventilationsaggregat	3 000	208	200	2 800
Alftaskolan: Byte av ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal	2 732	91	200	2 532
Knåda skola vent.aggregat	1 500	0	0	1 500
Gyllengården: Stamrenovering	1 427	0	100	1 327
Datorer IT 2024	1 488	205	500	988
Övrigt Kommunstyrelsen 2023	1 144	13	162	982
Lekplats i centrala Viksjöfors	650	0	0	650
Öjestugan: Byte fönster	650	0	0	650
Runemo skola: Ventilation kök	700	0	50	650
Alfta brandstation: Fönsterbyte	600	0	0	600
Viksjöfors vent o bel	600	64	64	536
Celsius simhall: Bassängrenovering	420	21	21	399
Byte av förådrade datorer 2023	1 163	308	863	300
Alftaskolan: Återställning av mark efter rivning av Tellus förskola	300	0	0	300
Rotebergs skola: fsk ventilation	260	0	0	260
Övrigt Kommunstyrelsen 2022	449	2	249	200
Forsparken: Laddstolpar Alfta camping	150	0	0	150
Laddboxar elbilar 2024	120	0	0	120
Forsparken: Ny vattenmätare	40	0	0	40
Övrigt Socialnämnden 2023	216	90	192	24
Digitala mätare 2024	550	549	549	1
Upprustning pumpstationer 2023	201	202	202	-1
Lillbo skolan: Akustiktak och belysning	92	96	96	-4
Brandstation i Edsbyn: Om- eller tillbyggnad av omklädningsrum för ambulansen	124	136	136	-12
Reinvestering belysningsanläggning 2023	194	230	230	-36
Infrastruktur för ökad IT-säkerhet och samverkan alternativ B	714	751	751	-37
Inläckageåtgärder 2024	1 500	1 565	1 565	-65
Ny förskola Alfta inkl. projektering	0	133	133	-133
Leasingbilar 2024	3 900	0	4 300	-400
Gator gång och cykelvägar 2023	-1 936	-1 076	-1 082	-854
Forsparken: Omläggning fotbollsplan	226	157	2 912	-2 686
Summa				18 281

Nedan ges förklaringar till de större avvikelserna:

- **Upprustning av befintliga VA anläggningar 2023:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 4 100 tkr. Orsaken till budgetöverskottet i år är att nytt reningsverk

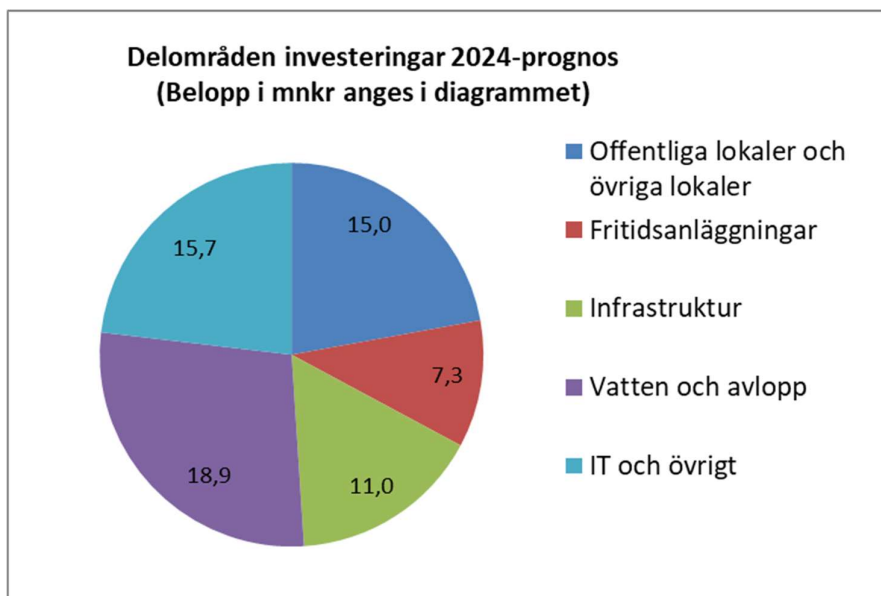

Voxnabruk var en stor del i investeringen 2023. Vid upphandling inkom två anbud som var högre än budget. Upphandlingen avbröts och investeringen kommer inte genomföras förrän 2025 då mer investeringsmedel behövs.

- **Alftaskolan Renovering kök:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 3 400 tkr. Orsaken är att projektering kommer att utföras hösten 2024. Arbetet kommer att utföras på sommarlovet 2025.
- **Voxnadalens gymnasium: Ventilationsaggregat:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 2 800 tkr. Orsaken är att bygglov har fått avslag i Miljö- och byggnämnden vilket gör att bytet inte går att utföra under 2024. Överklagan på bygglovsbeslutet inlämnades och beslut från Länsstyrelsen är att beslutet upphävs och ärendet återförvisas till Miljö- och Byggnämnden för vidare handläggning.
- **Alftaskolan Byte av ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 2532 tkr. Orsaken är att projektet projekteras under året och planeras handlas upp och genomföras sommarlovet 2025.
- **Knåda skola Ventilationsaggregat:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 1 500 tkr. Orsaken är att projekteringen kommer genomföras 2024 och utförandet under sommarlovet 2025 då skolan är tom.
- **Gyllengården Stamrenovering:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 1 327 tkr. Orsaken är att arbetet pågår och anpassas efter möjlighet att tillgå lokalerna.
- **Datorer IT 2024:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott med 988 tkr. Orsaken är att eftersläpningen från 2023 gör att investeringen förväntas slutföras 2025.
- **Övrigt kommunstyrelsen 2023:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott med 982 tkr. I investeringsbudgeten finns det anslaget 1 000 tkr för Renovering av renseri, kylrummen och tvätt avdelning Alfta skolan kök. Investeringen kommer inte att genomföras under 2024. Investeringen kommer att samordnas med den investering Alftaskolan: Renovering kök (4122) på 3,5 mnkr som samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för. Av svar från fastighetsavdelningen kommer deras investering inte att hinnas med detta år då andra planerade projekt är före. De kommer att börja projektera i höst och lägga ut det i början av 2025.
- **Lekplats i centrala Viksjöfors:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 650 tkr. Orsaken är att i utredningen för placering av lekplats i centrala Viksjöfors framkom att lämplig yta för nyetablering av lekplats ej finns tillgänglig för tillfället med rådande detaljplan. Ärendet behandlas fortfarande politiskt men investeringen förväntas utgå.
- **Öjestugan Byte fönster:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 650 tkr. Orsaken är att projektet flyttas fram på grund av tidsbrist.
- **Runemo skola Ventilation kök:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 650 tkr. Orsaken är att projektering pågår.
- **Alfta brandstation Fönsterbyte:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 600 tkr. Orsaken är att utbyte bör skjutas på framtiden då skicket på fönstren är bättre än vad man tidigare trott.

- **Viksjöfors Ventilation och belysning:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott för året med 536 tkr. Orsaken är att investeringen är avslutad.
- **Leasingbilar 2024:** För investeringen prognostiseras ett budgetunderskott med 400 tkr. Orsaken är att hela investeringen förväntas genomföras till 400 tkr mer än ursprunglig budget.
- **Gator gång och cykelvägar 2023:** För investeringen prognostiseras ett budgetunderskott för året med 854 tkr. Orsaken är att en del av projektet blev tvunget göras 2023 som var planerat att göras 2024 på grund av att skolvägen till Skogsbacken skulle vara färdig att användas inför skolstarten varav ca 900 tkr som var planerat att bekostas på inv 2024 hamnade istället på inv år 2023.
- **Forsparken: Omläggning fotbollsplan:** För investeringen prognostiseras ett budgetunderskott med 2 686 tkr. Orsaken är att det, i samband med att investeringen påbörjades under 2023, tillkom arbeten som inte ursprungligen ingick i budgeten. Under hösten 2023 gick förvaltningen ut med ett första upphandlingsförfarande utan att några anbud inkom. Under maj – april 2024 gick förvaltningen ut en andra gång med ett upphandlingsförfarande om att färdigställa fotbollsplanen i Forsparken. När utvärderingen gjordes kom det fram att ingen leverantör lämnat något anbud. Efter att ha konstaterat faktum att inget anbud inkommit startade förvaltningen en dialog med en enskild entreprenör om att eventuellt slutföra arbetet med fotbollsplanen. Efter att ha fört en dialog med entreprenören har en budget lämnats in för vad återställande av fotbollsplanen beräknas kosta. Kostnaden för själva arbetet beräknas kosta ca 2 255 tkr och till det behövs det matjord för ca 500 tkr. Totalt beräknas återstående kostnader i projektet vara 2 755 tkr. Arbetet kommer att utföras löpande vilket innebär att kostnaden kan bli något mindre eller något mer.

Investeringarna 2024 prognostiseras enligt några olika delområden, se diagram.

Kommunens fem största investeringsprojekt

Tabellen nedan visar de fem investeringsprojekt med de högsta prognostiserade nettoutgifterna under året.

(tkr)	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
Alla investeringsprojekt	173 617	116 763	181 277	-7 660	86 198	22 951	67 917
Åtg. gem. gatuplan 2024	6 000	5 082	6 000	0	6 000	5 082	6 000
Gång och cykelvägar 2024	5 500	3 311	5 500	0	5 500	3 311	5 500
Leasingbilar 2024	3 900	0	4 300	-400	3 900	0	4 300
Upprust.bef VA anl 2024	4 000	227	4 000	0	4 000	227	4 000
IT i skolan 2024	3 381	2 359	3 381	0	3 381	2 359	3 381

Koncernbolagens investeringar

Alfta-Edsbyns Fastighets AB:s investeringar och planerat underhåll i form av komponentbyten följer budget.

Alfta Industricenter har under perioden investerat totalt för 2,4 mnkr. För 2024 beräknas investeringarna uppgå till 4,1 mnkr vilket i stort följer budget. Investeringarna avser ombyggnader och anpassningar av lokaler samt byte av några större ventilationsaggregat.

Helsinge Net Ovanåker AB fortsätter att genomföra omfattande investeringar i fiberteknik. Bolaget uppnår under säsongen 2023-2024 målet i kommunens bredbandsstrategi, 98 % fibererbjudna hushåll 2025.

Kostnaden per hushåll för att bygga ut fibernätet har under de senaste åren ökat kraftigt. Orsak till detta är att avstånden till varje enskilt hushåll mångdubblas nu när det endast finns mindre byar och glesbygd kvar att bygga till. Mot bakgrund av investeringarnas långsiktiga karaktär kan lönsamhet för ett fiberutbyggnadsprojekt normalt inte påräknas de inledande åren. I dagsläget ligger 99 % av kommunens hushåll inom ett fiberutbyggt område.

För Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB har garage och tvätthall nu färdigställt efter drygt ett års försening. En osäkerhetsfaktor framåt är den stora investeringsvolymen kommande åren pga. införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar, omlastningsytor för förpackningar samt andra följdverkningar av utökad insamlingsverksamhet pga. förpackningsförordningen. Utöver detta även fortsatta investeringar i kvarnanläggningen.

Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. I delårsrapporten ska det göras en bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen. Om resultatet blir negativt i ett bokslut är huvudprincipen att underskottet ska återställas inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Balanskravet gäller för kommunen som juridisk enhet och inte den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl göra undantag från denna huvudprincip och besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Kommunen kan då ta hänsyn till andra bedömningar som kan anses vara förenliga med god ekonomisk hushållning (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94)

och hantera dessa inom ramen för KL:s regler för synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges ett antal exempel på företeelser som kan vara av sådan karaktär, tex. att den finansiella ställningen är så stark att det kan vara försvarbart att under en tid gå med underskott, eller att man har öronmärkt tidigare överskott för att användas till avgränsade och tillfälliga kostnadsökningar.

Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Det gäller till exempel realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar samt realiserade vinster i värdepapper.

Det finns negativa balanskravsresultat från tidigare år att återställa. Föregående års resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till -6 622 tkr. Planen är att detta ska återställas inom tre år, 2024-2026. Föregående års resultat för VA-verksamheten ingår då med ett underskott på -1 230 tkr. VA-verksamheten specifikt kommer alltså att återställa 1 230 tkr senast 2026 och VA-verksamheten har dessutom ett underskott från 2022 på 1 152 tkr (2022 hade kommunen totalt sett ett balanskravsresultat som var på 19 652 tkr) som ska återställas senast 2025.

Resultatutjämningsreserven (RUR) uppgick vid årets ingång till 50 681 tkr och prognosen är att 1 321 tkr används 2024, utgående behållning av resultatutjämningsreserven prognostiseras till 49 630 tkr. Kommunfullmäktige beslutade i november 2023 i budget och verksamhetsplanen för 2024-2026 om en budget för 2024 som inte balanserade, i den beslutade budgeten återförs 2024 medel från resultatutjämningsreserven för att kompensera för det negativa resultatet. Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning.

Uppställningen nedan är en prognos på hur balanskravet kan bli vid årets slut.

Balanskravsutredning (tkr)

	Prognos 2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	6 379	-1 073	30 933
- Samtliga realisationsvinster	0	-599	-6
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-7 700	-4 950	11 710
+/- Återföring av realiserad vinst/förlust i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-1 321	-6 622	42 637
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	-22 985
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	1 321	0	0
Årets balanskravsresultat	0	-6 622	19 652
Synnerliga skäl avseende ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	0	0
Resultat efter synnerliga skäl	0	-6 622	19 652

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Januari - augusti (tkr)	Not	2024	2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Utfall helår 2023
Verksamhetens intäkter	3	107 827	98 609	135 000	150 000	155 684
Verksamhetens kostnader	4	-626 883	-605 961	-948 577	-964 788	-952 016
Avskrivningar	5	-33 322	-31 418	-50 615	-49 895	-47 149
Verksamhetens nettokostnader		-552 378	-538 770	-864 192	-864 683	-843 481
<i>Finansiella poster</i>						
Skatteintäkter	6	373 921	369 500	564 561	561 863	558 943
Generella statsbidrag och utjämning	7	207 254	189 677	294 320	310 879	286 893
Verksamhetens resultat		28 797	20 407	-5 311	8 059	2 355
Finansiella intäkter	8	9 772	5 840	2 600	13 110	9 203
Finansiella kostnader	9	-12 465	-10 494	-13 577	-14 790	-12 630
Resultat efter finansiella poster		26 104	15 753	-16 288	6 379	-1 073
Extraordinära poster		-	-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		26 104	15 753	-16 288	6 379	-1 073

Balansräkning

Tkr	Not	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar		893 408	893 067	902 702
<i>varav mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	10	833 561	837 810	852 166
<i>varav maskiner och inventarier</i>	11	41 567	40 332	47 618
<i>varav pågående investeringar</i>	12	18 279	14 925	2 918
Finansiella anläggningstillgångar	13	67 452	66 330	66 305
Summa Anläggningstillgångar		960 860	959 397	969 008
Omsättningstillgångar				
Förråd, lager och exploateringsmark	14	327	327	424
Fordringar	15	90 035	88 528	101 689
Kortfristiga placeringar	16	81 958	73 114	74 865
Kassa och bank	17	84 105	57 347	56 237
Summa Omsättningstillgångar		256 424	219 317	233 216
SUMMA TILLGÅNGAR		1 217 284	1 178 714	1 202 224
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
	18			
Årets resultat		26 104	15 753	-1 073
Resultatutjämningsreserv		50 681	50 681	50 681
Övrigt eget kapital		466 182	467 256	467 256
Summa eget kapital		542 967	533 690	516 864
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	110 057	93 566	94 664
Andra avsättningar	20	3 498	3 498	3 498
Skulder				
Långfristiga skulder	21	389 410	385 004	390 154
Kortfristiga skulder	22	171 352	162 956	197 043
Summa Avsättningar och skulder		674 317	645 024	685 360
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 217 284	1 178 714	1 202 224
Panter och ansvarsförbindelser				
Ansvarsförbindelse pensioner	23	236 392	235 767	228 886
Borgensåtaganden	24	463 895	473 133	473 895

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat		26 104	15 753	-1 073
Justering för ej likviditetspåverkande poster	26	48 715	43 244	62 749
<i>Medel från verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet</i>		74 819	58 997	61 676
<i>Förändringar i rörelsekapitalet</i>				
Förändring kortfristiga fordringar		11 654	2 157	-11 005
Förändring förråd och varulager		96	50	-46
Förändring kortfristiga skulder		-25 693	-19 681	14 407
Kassaflöde från den löpande verksamheten		60 878	41 522	65 032
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Investering i materiella anläggningstillgångar		-24 027	-49 819	-78 423
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	38	599
Investering i finansiella tillgångar		-1 146	-741	-741
Försäljning av finansiella tillgångar		0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-25 173	-50 522	-78 564
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Förändring långfristiga skulder		-744	-1 486	3 664
Förändring långfristiga fordringar		0	36	61
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-744	-1 450	3 725
PERIODENS KASSAFLÖDE				
		34 960	-10 450	-9 807
Likvida medel och kortfristiga placeringar IB		131 103	140 911	140 910
LIKVIDA MEDEL OCH KORTFRISTIGA PLACERINGAR UB				
		166 063	130 461	131 103

Noter (tkr)

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Tillämpade redovisningsprinciper i denna delårsrapport överensstämmer med de som tillämpades vid upprättande av årsredovisning för 2023.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

VA-verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och från 2017 redovisas överuttag som skuld till VA-kollektiv.

Intäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den prognos som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) publicerar i december räkenskapsåret används vid beräkningen av årets skatteintäkt.

Övriga intäkter som investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kortfristiga placeringar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antagen placeringspolicy, Kf § 92/2016.

I enlighet med LKBR värderas kommunens kortfristiga placeringar till verkligt värde. För de finansiella instrument värderade till verkligt värde har marknadsvärde enligt börskursen 31/8 använts.

Pensioner

Pensioner som intjänats före 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse. Utbetalningen av pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS21. Grundbokföringen av pensionsutbetalningarna administreras av KPA.

Semester-, uppehålls- och ferielöneskuld

Semesterlöneskulden, uppehållslöneskuld och ferielöneskulden motsvarar de anställdas fordran på kommunen i form av sparade semesterdagar. Tillsammans med okompenserad övertid och därpå upplupna arbetsgivaravgifter redovisas dessa som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är satt till 21 tkr.

Pågående investeringar

Så länge investeringen inte är tagen i bruk bokförs den som pågående investering, vid aktiveringen bokförs investeringen som anläggningstillgång.

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas månaden efter investeringarna tagits i bruk och beräknas linjärt, dvs. lika stora belopp varje år. Följande avskrivningstider tillämpas i kommunen: Markreserv obegränsad livstid, publika fastigheter 5-40 år beroende på komponent,

verksamhetsfastigheter samt övriga fastigheter 5-100 år beroende på komponent, maskiner 5-20 år, inventarier 3-33 år, bilar och andra transportmedel 3-20 år, konst obegränsad livstid, övriga maskiner och inventarier 3-33 år

Kapitalkostnader är den samlade benämningen på intern ränta och avskrivning.

Komponentavskrivning

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade tom 2014 som då hade en kvarvarande nyttjandeperiod på mer än 10 år och ett bokfört värde på mer än 500 tkr har delats upp i komponenter.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella tillgångar sker om det verkliga värdet är lägre än det bokförda värdet och värdenedgången antas vara bestående.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 41 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 2,5 % för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet med självkostnad.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattning av verksamheten och investeringarna.

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnd- och förvaltningsorganisationen. Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin detaljbudget.

Driftredovisningen är uppbyggd så att resultat anges i brutto gällande intäkter och kostnader medan budget anges netto. Budget och prognos för helår 2024 anges också i rapporten. Driftsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justeras

Intäkter och kostnader för nämnderna är inklusive interna poster och för att få ett samband med resultaträkningens poster Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader reduceras det för dessa interna poster i driftsredovisningen på en separat rad.

Kommunfullmäktige beslutar vidare varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren. Det första året utgör budgetåret och de fyra efterföljande åren utgör planeringsår. Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsobjekt.

Investeringsredovisningen är utformad så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot fullmäktiges budget.

Investeringsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justeras.

Sammanställd redovisning

Delårsrapporten innehåller inte någon sammanställd redovisning utan istället respektive koncernbolags förvaltningsberättelse samt resultaträkning. De koncernbolag vars förvaltningsberättelse ingår i delårsrapporten är de företag där kommunen har en ägarandel som överstiger 20 %. Dessa är Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB, Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB, Helsing Net Ovanåker AB och Helsing Vatten AB.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Säsongsvariationer eller cykliska effekter annat än väghållning och elförbrukning påverkar inte verksamheten nämnvärt.

Inga jämförelsestörande eller extraordinära poster förekommer under perioden.

Inga effekter av ändrade uppskattningar eller bedömningar som redovisats tidigare år finns.

NOT 3 VERKSAMHETENS INTÄKTER	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Försäljningsintäkter	4 148	4 340	7 128
Taxor och avgifter	39 045	33 418	50 604
Hyror och arrenden*	6 453	6 097	9 698
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	49 853	47 210	75 509
EU-bidrag	0	0	140
Övriga bidrag	2 443	1 890	3 979
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	5 885	5 616	8 028
Realisationsvinster av anläggningstillgångar	0	38	599
SUMMA	107 827	98 609	155 684
Ytterligare upplysningar om periodisering av förutbetalda intäkter finns i not...			

NOT 4 VERKSAMHETENS KOSTNADER	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-371 970	-367 407	-576 957
Pensionskostnader	-38 843	-34 827	-51 692
Bränsle, energi och vatten	-6 376	-6 441	-10 196
Köp av huvudverksamhet	-116 416	-105 070	-160 861
Lokal- och markhyror	-11 126	-10 788	-16 215
Övriga tjänster	-24 403	-24 974	-39 331
Lämnade bidrag	-15 727	-14 289	-21 407
Realisationsförluster och utrangeringar	0	0	-3 237
Övriga kostnader	-42 022	-42 166	-72 120
SUMMA	-626 883	-605 961	-952 016

NOT 5 AV- OCH NEDSKRIVNINGAR	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-25 426	-24 321	-36 955
Avskrivningar maskiner och inventarier	-7 896	-7 097	-10 623
Nedskrivning	0	0	0
Återföring nedskrivning tidigare år	0	0	429
SUMMA	-33 322	-31 418	-47 149

NOT 6 SKATTEINTÄKTER	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Preliminär kommunalskatt	373 843	364 479	546 719
Preliminär slutavräkning innevarande år	2 043	4 212	9 173
Slutavräkningsdifferens föregående år	-1 965	809	3 051
SUMMA	373 921	369 500	558 943

NOT 7 GENERELLA STATSBI DRAG OCH UTJÄMNING	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Inkomstutjämning	133 252	128 294	192 441
Kostnadsutjämning	24 822	18 795	28 193
Regleringsbidrag/avgift	23 552	18 151	27 226
Kommunal fastighetsavgift	22 422	18 055	29 200
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	1 780	1 616	2 423
Övriga bidrag i utjämningsystemet	0	0	0
Övriga generella bidrag från staten	1 426	4 767	7 409
SUMMA	207 254	189 677	286 893

NOT 8 FINANSIELLA INTÄKTER	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Utdelningar på aktier och andelar	742	188	188
Ränteintäkter	878	864	2 018
Orealiserade marknadsvärden	5 994	3 722	4 950
Avkastning avseende förvaltade pensionsmedel	1 096	148	669
Övriga finansiella intäkter	1 062	918	1 377
SUMMA	9 772	5 840	9 202

NOT 9 FINANSIELLA KOSTNADER	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Räntekostnader	-4 950	-3 783	-6 193
Ränta på nyintjänad pensionsskuld	-7 515	-6 711	-6 437
Orealiserade marknadsvärden	0	0	0
Förlust avyttring finansiella anläggningstillgångar	0	0	0
SUMMA	-12 465	-10 494	-12 630

NOT 10 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 258 126	1 165 056	1 165 056
Inköp	6 821	84 692	114 118
Försäljningar	0	0	0
Utrangeringar	0	0	-21 048
Utgående anskaffningsvärde	1 264 947	1 249 748	1 258 126
Ingående ack. avskrivningar	-405 960	-387 188	-387 188
Försäljningar	0	0	0
Utrangeringar	0	0	18 183
Årets avskrivningar	-25 426	-24 321	-36 955
Nedskrivningar			
Utgående ack. avskrivningar	-431 386	-411 509	-405 960
Ingående ack. nedskrivningar	0	-429	-429
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	429
Utgående ack. nedskrivningar	0	-429	0
Utgående redovisat värde	833 561	837 810	852 166
Avskrivningstider (genomsnittliga)	33	34	34
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar förutom för deponi			
varav			
Markreserv	17 252	17 885	17 252
Verksamhetsfastigheter	568 729	581 808	582 562
Fastigheter för affärsverksamhet	123 234	115 480	124 401
Publika fastigheter	120 232	118 289	123 681
Fastigheter för annan verksamhet	1 954	2 150	2 085
Övriga fastigheter	2 160	2 198	2 185

NOT 11 MASKINER OCH INVENTARIER	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	136 896	129 414	129 414
Inköp	1 845	818	12 002
Försäljningar	0	0	0
Utrangeringar	0	0	-4 520
Överföringar	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	138 741	130 232	136 896
Ingående avskrivningar	-89 278	-82 803	-82 803
Utrangeringar	0	0	4 148
Årets avskrivning	-7 896	-7 097	-10 623
Utgående ack. avskrivningar	-97 174	-89 900	-89 278
Utgående redovisat värde	41 567	40 332	47 618
Avskrivningstider (genomsnittliga)	12	12	12
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar			
varav			
Maskiner	4 441	5 239	4 973
Inventarier	26 866	26 830	31 182
Bilar och andra transportmedel	112	188	161
Leasingbilar	5 739	4 004	7 291
Konst	2 174	2 174	2 174
Övriga maskiner och inventarier	2 235	1 898	1 836

NOT 12 PÅGÅENDE INVESTERINGAR	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 919	50 616	50 615
Ingående bokfört värde	2 919	50 616	50 615
Årets nettoförändring	15 362	-35 691	-47 697
Utgående bokfört värde	18 279	14 925	2 919
varav			
Verksamhetsfastigheter	2 950	4 653	48 333
Fastigheter för affärsverksamhet	8 377	5 480	1 831
Publika fastigheter	3 404	1 601	335
Inventarier	3 548	3 190	116

NOT 13 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Aktier			
AICAB (ägarandel 100%)	20 000	20 000	20 000
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	31 000	31 000	31 000
Helsing Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	50	50	50
Helsing Net Ovanåker AB (aktieägartillskott)	3 000	3 000	3 000
Helsing Vatten AB (ägarandel 40%)	160	160	160
BORAB (ägarandel 33%)	200	200	200
DELSUMMA	54 410	54 410	54 410
Övriga aktier och andelar			
Kommuninvest (12 623 andelar)	10 350	9 203	9 203
Kommunassurans Syd Försäkrings AB (558 aktier)	782	782	782
Inera AB (5 aktier)	43	43	43
Edsbyn Arena AB (20 aktier)	10	10	10
Kommentus AB (23 aktier)	2	2	2
DELSUMMA	11 187	10 040	10 040
Långfristiga fordringar			
Långfristiga fordringar	1 855	1 880	1 855
DELSUMMA	1 855	1 880	1 855
SUMMA	67 452	66 330	66 305

NOT 14 FÖRRÅD, LAGER OCH EXPLOATERINGSFASTIGHETER	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Lager	0	0	97
Verkligt värde exploateringsmark på balansdagen	327	327	327
SUMMA	327	327	424

NOT 15 FORDRINGAR	2024-08-21	2023-08-31	2023-12-31
Kundfordringar	4 335	3 157	12 206
Diverse kortfristiga fordringar	-22	47	294
Statsbidragsfordringar	2 318	1 438	2 060
Skattefordringar	18 456	20 974	16 839
Upplupna generella statsbidrag	0	0	0
Upplupna riktade statsbidrag o kostnadsersättningar	11 269	0	2 351
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	53 679	62 912	67 938
SUMMA	90 035	88 528	101 689

NOT 16 KORTFRISTIGA PLACERINGAR	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Aktier och andelar	61 121	26 228	29 742
Anskaffningsvärde	51 152	22 998	25 879
Värdereglering	9 969	3 230	3 863
Räntebärande värdepapper	20 769	46 823	43 438
Anskaffningsvärde	19 454	45 991	42 010
Värdereglering	1 315	832	1 428
Likvida medel	67	62	1 686
Anskaffningsvärde vid periodens slut	70 673	69 051	69 575
Orealiserad värdestegring vid periodens slut	11 284	4 062	5 291
SUMMA	81 957	73 114	74 865
För realiserad värdeförändring vid periodens slut se not för Finansiella intäkter resp Finansiella kostnader.			

NOT 17 KASSA OCH BANK	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Koncernkonto (exkl. kommunens utnyttjade checkkredit)	84 087	57 305	56 188
Kassa	18	42	49
SUMMA	84 105	57 347	56 237
Ovanåkers kommunkoncern har en checkkredit på 30 mnkr. På bokslutsdagen 30/9 2024 är denna outnyttjad.			

NOT 18 EGET KAPITAL	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Ingående eget kapital	516 865	517 937	517 937
Periodens resultat	26 104	15 753	-1 073
SUMMA	542 967	533 690	516 865
Varav VA kollektivets andel av eget kapital	-1 539	-1 152	-2 382
Ingående reservering av resultatutjämningsreserv (RUR)	50 681	50 681	50 681
Årets reservering av resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0
Varav reservering av resultatutjämningsreserv (RUR)	50 861	50 681	50 681
Varav övrigt eget kapital	493 645	484 161	468 566

NOT 19 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	94 664	81 702	81 702
Nyintjänad pension	12 495	12 750	8 948
Årets utbetalningar	-2 407	-2 078	-2 950
Ränte- och basbeloppsuppräknings	7 515	6 711	6 437
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0	0
Övrig post	-5 215	-7 836	-2 004
Förändring löneskatt	3 005	2 317	2 531
SUMMA	110 057	93 566	94 664

NOT 20 ANDRA AVSÄTTNINGAR	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Avsatt för återställande av deponi*			
Redovisat värde vid årets början	3 498	3 498	3 498
Nya avsättningar			
Ianspråktaga avsättningar deponi	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts			
Förändring av nuvärdet			
Övrig avsättning			
SUMMA	3 498	3 498	3 498
*Avsättningen avser undersökning, ev åtgärder av deponier samt mark med diverse föroreningar av olja mm.			
För två av deponierna gäller avsättningen utredning, behovet kan i dagsläget inte bedömas.			

NOT 21 LÅNGFRISTIGA SKULDER	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Lån Kommuninvest	360 000	360 000	360 000
Finansiella leasingavtal (långfristig del)	5 668	3 917	6 780
Förutbetalda investeringsbidrag, ingående värde	21 005	19 342	19 343
Nya investeringsbidrag under året	1 076	0	2 573
Resultatförda investeringsbidrag	-709	-607	-910
Förutbetalda investeringsbidrag, utgående värde	21 373	18 736	21 005
Återstående antal år	30	27	32
Förutbetalda anslutningsavgifter ingående värde	2 369	2 352	2 352
Nya anslutningsavgifter under året	269	0	160
Resultatförda avgifter	-269	0	-142
Förutbetalda anslutningsavgifter, utgående värde	2 369	2 352	2 369
Återstående antal år		17	16
SUMMA	389 410	385 004	390 154
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.			
Uppgifter om lång och kortfristig upplåning			
Genomsnittlig ränta %	1,68	1,27	1,45
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	1,68	1,27	1,45
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,84	3,45	3,19
Kapitalförfall andel av lån			
0 -1 år	28 %	8 %	17 %
1 -3 år	33 %	39 %	39 %
3 -5 år	17 %	31 %	22 %
5 -10 år	22 %	22 %	22 %
Genomsnittlig räntebindingstid, år	2,48	2,83	2,63

NOT 22 KORTFRISTIGA SKULDER	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Finansiella leasingavtal (kortfristig del)	1 134	783	1 356
Bank (utnyttjat belopp netto)	0	0	0
Skuld koncernbolag, koncernkonto	35 161	21 649	35 582
Leverantörsskulder	13 145	24 754	44 388
Mervärdesskatt	698	82	385
Källskatt, arbetsgivaravgifter och löneskatt	21 327	20 932	19 427
Övriga kortfristiga skulder	320	1 249	2 395
Upplupna löner	1 147	2 630	1 117
Upplupna semesterlöner	15 199	13 739	30 049
Upplupna sociala avgifter	6 702	6 547	12 466
Upplupen pensionskostnad individuell del	20 665	19 203	15 354
Upplupen löneskatt individuell del	5 013	4 659	3 725
Skuld till VA-kollektivet härrörande från överuttag	0	0	0
Upplupna kostnader/Förutbetalda intäkter	50 841	46 729	30 798
SUMMA	171 351	162 956	197 043

NOT 23 PENSIONSFRÖPLIKTELSE SOM INTE TAGITS UPP BLAND SKULDERNA ELLER AVSÄTTNINGARNA	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998			
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före			
1 998 inkl löneskatt	228 886	230 286	230 286
Årets utbetalningar	-10 794	-9 263	-14 864
Ränte- och basbeloppsuppräknig	13 575	13 585	14 827
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0		0
Övrig post	3 260	-170	-1 090
Förändring av löneskatt	1 465	1 329	-273
SUMMA	236 392	235 767	228 886
Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar			
Visstidspension eller liknande	876	1 943	2 291
Omställningsstöd för förtroendevalda	0	0	0
Övriga pensionsförpliktelser	235 516	233 824	226 595
Utgående pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar	236 392	235 767	228 886
Övriga upplysningar avseende pensioner			
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %
Antal förtroendevalda med rätt till vistidspension enligt PBF	2	2	2
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	0	0	0
Antal anställda med rätt till vistidspension	0	0	0

NOT 24 BORGENSÅTAGANDEN	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Borgensåtagande Alfta-Edsbyns Fastighets AB*	360 000	360 000	360 000
Borgensåtagande kreditsäkhetsförbindelse Nordea	-	-	0
Borgensåtagande pensionsskuld Alfta-Edsbyns Fastighets AB	1 945	1 983	1 945
Borgensåtagande Alfta Industricenter AB**	57 000	50 000	57 000
Borgensåtagande Helsing Net Ovanåker AB***	40 000	55 000	50 000
Borgensåtagande Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB	4 950	4 950	4 950
Borgensåtagande Kommunalförbundet Hälsingland	0	1 200	-
SUMMA	463 895	473 133	473 895

Ovanåkers kommuns borgensåtagande för bolag inom koncernen uppgår per 2024-08-31 till 463 895 tkr vilket ryms inom den totala ram för borgensåtagande om 646 000 tkr som har beslutats av kommunfullmäktige.

Ovanåkers kommun har i december 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2024-08-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ovanåkers kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-08-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 624 188 mnkr och totala tillgångar till 630 305 mnkr. Ovanåkers kommuns andel av de totala förpliktelseerna uppgick till 930 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 941 mnkr.

NOT 25 LEASING	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Finansiella leasingavtal över 3 år, maskiner och inventarier			
Totala minimileasingavgifter	6 245	4 004	7 291
Nuvärde minimileasingavgifter	5 471	3 913	6 928
Därav förfall inom 1 år	1 551	595	2 044
Därav förfall inom 1-5 år	3 920	3 318	4 884
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år			
Minimileaseavgifter	528	1 244	929
Därav med förfall inom 1 år	264	411	424
Därav med förfall inom 1-5 år	265	686	505
Därav med förfall efter 5 år	0	148	0

NOT 26 EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Avskrivningar och nedskrivningar	33 322	31 418	47 149
Avsatt till pensioner	15 393	11 864	12 962
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	0	0	0
Redovisat resultat försäljning anläggningstillgångar	0	-38	2 638
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0	0
SUMMA	48 715	43 244	62 749

NOT 27 UPPLYSNING OM KOSTNADER FÖR RÄKENSKAPSREVISION	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Kostnad för räkenskapsrevision			
Sakkunnigt biträde	-110	-53	-170
Förtroendevalda revisorer	-55	-5	-78
Bolagsrevision			
Total kostnad för räkenskapsrevision	-165	-58	-248
Kostnad för övrig revision			
Sakkunnigt biträde	-257	-	-290
Förtroendevalda revisorer	-82	-	-133
Total kostnad för övrig revision	-339	-307	-423
SUMMA	-504	-365	-671

NOT 28 UPPLYSNING OM UPPRÄTTADE SÄRREDOVISNINGAR

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Särredovisningen finns tillgänglig hos:

Ovanåkers kommun, telefon 0271-57000 www.ovanaker.se

Driftredovisning

	Helår 2024			Delår 2024				
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Resultat	Avvikelse	Intäkter	Kostnader
Politiska organ	-1 164	-1 164	0	-776	-778	-2	374	-1 152
Kommunstyrelse	-108 341	-105 621	2 720	-70 120	-64 552	5 568	17 253	-81 805
Kultur- och fritidsnämnd	-44 607	-45 162	-555	-28 655	-28 494	161	2 227	-30 721
Samhällsbyggnadsnämnd	-35 693	-35 693	0	-22 565	-23 640	-1 075	44 563	-68 203
VA	0	858	858	145	843	698	19 716	-18 873
Miljö- och byggnämnd	-6 751	-6 751	0	-4 153	-3 837	316	1 157	-4 993
Barn- o utbildningsnämnd	-319 155	-331 033	-11 878	-199 884	-207 349	-7 465	34 315	-241 664
Socialnämnd	-337 500	-329 082	8 418	-223 004	-212 348	10 656	26 519	-238 867
Drift nämnder	-853 211	-853 648	-437	-549 012	-540 155	8 857	146 124	-686 279
Kostnadsökningar	-1 016	-1 016	0	-564	0	564	0	0
Pensionskostnader	-31 975	-30 084	1 891	-24 027	-25 418	-1 390	0	-25 418
Kapitalkostnader	72 625	71 905	-720	48 411	47 793	-617	14 471	33 322
Övriga centrala poster	0	192	192	0	148	148	155	-6
Generella statsbidrag intäktsförda på nämnderna	0	-2 137	-2 137	0	-1 426	-1 426	-1 426	0
Reducerat interna poster							-54 646	54 646
Gemensamma kostnader/intäkter	39 634	38 860	-774	23 819	21 098	-2 721	-41 446	62 544
Avskrivningar	-50 615	-49 895	720	-33 743	-33 322	421	0	-33 322
Verksamhetens nettokostnader	-864 192	-864 683	-491	-558 936	-552 379	6 557	104 678	-657 057
Skatteintäkter *	791 718	797 070	5 352	527 601	530 725	3 124	530 725	0
Extra generella statsbidrag	0	2 137	2 137	0	1 426	1 426	1 426	0
Kommunal fastighetsavgift	27 093	33 632	6 539	18 055	22 422	4 367	22 422	0
Kostnadsutjämning	37 674	37 233	-441	25 106	24 822	-284	24 822	0
Kostnadsutjämning LSS	2 396	2 670	274	1 597	1 780	183	1 780	0
Skatter och generella bidrag	858 881	872 742	13 861	572 358	581 175	8 816	581 175	0
Finansiella intäkter och kostnader	-10 977	-1 680	9 297	-9 576	-2 692	6 884	9 772	-12 464
SUMMA DRIFTREDOVISNING	-16 288	6 379	22 667	3 846	26 104	22 257	695 624	-669 521

*Skatteintäkter= kommunskatt, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning, övriga generella bidrag

För mer information om nämndernas/bolagens avvikelser och prognos hänvisas till förvaltningsberättelsen.

Budgetförändringar drift

Budgetförändringar som skett under året sammanfattas i tabellen nedan. Där framgår vilket beslut som legat till grund för förändringen och med vilket belopp förändring skett. Beslutet "Budget- och verksamhetsplan 2024-2026 inklusive anpassningsbilaga" togs på kommunfullmäktige §103 2023-11-06. Därefter har det skett tre beslut på kommunfullmäktige som förändrat budgeten.

Fastighetsförvaltningskostnader, fjärrvärme och VA (kf §120 2023-12-11)

Internhyresförändring (kf §120 2023-12-11)

Tilläggsbudgetering löneöversyn 2024 (kf §77 2024-09-23)

	Budget 2024-01-01*	Förändring under året	Aktuell budget
Kommunstyrelsen	-106 400	-1 941	-108 341
<i>- varav de största posterna består av internhyresförändring -334 tkr (kf §120 2023-12-11), tilläggsbudgetering löneöversyn 2024 - 1607 tkr (kf §77 2024-09-23)</i>			
Kultur- och fritidsnämnden	-42 960	-1 647	-44 607
<i>- varav de största posterna består av internhyresförändring -1293 tkr (kf §120 2023-12-11), tilläggsbudgetering löneöversyn 2024 - 354 tkr (kf §77 2024-09-23)</i>			
Samhällsbyggnadsnämnden	-41 574	5 881	-35 693
<i>- varav de största posterna består av internhyresförändring +7742 tkr (kf §120 2023-12-11), fastighetsförvaltningskostnader, fjärrvärme och VA -1640 tkr (kf §120 2023-12-11), tilläggsbudgetering löneöversyn 2024 -221 tkr (kf §77 2024-09-23)</i>			
Miljö- och byggnämnden	-6 504	-247	-6 751
<i>- varav de största posterna består av tilläggsbudgetering löneöversyn 2024 -247 tkr (kf §77 2024-09-23)</i>			
Barn- och utbildningsnämnden	-307 945	-11 210	-319 155
<i>- varav de största posterna består av internhyresförändring -5298 tkr (kf §120 2023-12-11), tilläggsbudgetering löneöversyn 2024 - 5912 tkr (kf §77 2024-09-23)</i>			
Socialnämnden	-330 141	-7 359	-337 500
<i>- varav de största posterna består av internhyresförändring -817 tkr (kf §120 2023-12-11), tilläggsbudgetering löneöversyn 2024 - 6542 tkr (kf §77 2024-09-23)</i>			
Kostnadsökningar	-15 899	14 883	-1 016
<i>- varav de största posterna består av löneöversyn 2024 +14 883 tkr (kf §77 2024-09-23)</i>			
Årets resultat	-14 648	-1 640	-16 288
<i>- varav de största posterna består av fastighetsförvaltningskostnader, fjärrvärme och VA -1640 tkr (kf §120 2023-12-11)</i>			

Investeringsredovisning

	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar			
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA								
Fastigheter	98 110	75 293	105 654	-7 544	34 613	5 402	22 304	12 309
Offentliga lokaler	79 890	64 084	85 337	-5 447	26 133	3 934	11 727	14 406
Fritidsanläggningar	14 920	11 017	17 017	-2 097	5 180	1 276	7 277	-2 097
Övriga lokaler	3 300	192	3 300	0	3 300	192	3 300	0
Infrastruktur	27 005	18 845	27 245	-240	10 717	2 558	10 957	-240
Gator, gång- och cykelvägar	11 000	9 671	11 854	-854	3 564	2 235	4 418	-854
Broar	700	0	700	0	700	0	700	0
Gatubelysning	5 950	3 230	5 986	-36	3 042	323	3 078	-36
Mark	8 705	5 944	8 705	0	2 761	0	2 761	0
Övrigt	650	0	0	650	650	0	0	650
IT	11 597	7 641	11 334	263	7 948	3 993	6 697	1 251
IT-administration	4 700	1 899	4 437	263	4 435	1 635	3 184	1 251
IT i skolan	6 897	5 743	6 897	0	3 513	2 359	3 513	0
Övrigt	12 855	3 456	12 929	-74	9 943	543	9 017	926
Summa inv exkl VA	149 567	105 235	157 162	-7 595	63 221	12 496	48 975	14 246
INVESTERINGAR VA								
Vatten och avlopp	24 050	11 528	24 115	-65	22 977	10 455	18 942	4 035
Verk	12 500	2 440	12 501	-1	11 427	1 367	7 328	4 099
Ledningar	11 550	9 088	11 614	-64	11 550	9 088	11 614	-64
Summa inv VA	24 050	11 528	24 115	-65	22 977	10 455	18 942	4 035
SUMMA PÅGÅENDE INV TOTALT	173 617	116 763	181 277	-7 660	86 198	22 951	67 917	18 281

För investeringarna prognostiseras ett budgetunderskott på ca 7,7 mnkr. Det beviljade budgetanslaget uppgår till 171,6 mnkr. Prognosen för investeringarna är 181,3 mnkr varav 116,8 mnkr redan har investerats till och med 31 augusti 2024.

För några investeringsprojekt prognostiseras avvikelser mot anslagen budget. De investeringsprojekt med prognostiserade avvikelser är:

Investering	Budget Totalt	Nettoutgift totalt	Prognos	Avvikelse
Lekplats i centrala Viksjöfors	650	0	0	650
Viksjöfors vent o bel	600	64	64	536
Celsius simhall: Bassängrenovering	3 400	3 001	3 001	399
Byte av föråldrade datorer 2023	1 322	466	1 022	300
Alftaskolan: Återställning av mark efter rivning av Tellus förskola	300	0	0	300
Rotebergs skola: fsk ventilation	350	90	90	260
Övrigt Kommunstyrelsen 2022	950	503	750	200
Forsparken: Laddstolpar Alfa camping	150	0	0	150
Laddboxar elbilar 2024	120	0	0	120
Forsparken: Ny vattenmätare	40	0	0	40
Övrigt Socialnämnden 2023	800	674	776	24
Digitala mätare 2024	550	549	549	1
Upprustning pumpstationer 2023	500	501	501	-1
Lillbo skolan: Akustiktak och belysning	500	504	504	-4
Brandstation i Edsbyn: Om- eller tillbyggnad av omklädningsrum för ambulansen	700	712	712	-12
Övrigt Kommunstyrelsen 2023	1 535	404	1 553	-18
Reinvestering belysningsanläggning 2023	2 500	2 536	2 536	-36
Infrastruktur för ökad IT-säkerhet och samverkan alternativ B	820	857	857	-37
Inläckageåtgärder 2024	1 500	1 565	1 565	-65
Voxnadalens gymnasium: Belysning	1 400	1 615	1 615	-215
Leasingbilar 2024	3 900	0	4 300	-400
Gator gång och cykelvägar 2023	5 500	6 359	6 354	-854
Forsparken: Omläggning fotbollsplan	1 700	1 631	4 386	-2 686
Ny förskola Alfa inkl. projektering	48 240	54 552	54 552	-6 312
Summa				-7 660

Nedan ges förklaringar till de större budgetavvikelserna.

- **Lekplats i centrala Viksjöfors:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott med 650 tkr. På grund av hinder i detaljplan och ej lämpliga markförhållanden på övriga alternativa platser, enligt lekplatsplan, förväntas investeringen utgå.
- **Viksjöfors skola ventilation och belysning:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott med 536 tkr. Orsaken är att det tänkta belysningsbytet har belastat investering utbyte av T8:or istället för denna och de gäller samma med ventilationsprojektet utbyte av styrenheter.
- **Celsius simhall: Bassängrenovering:** För investeringen prognostiseras ett budgetöverskott med 399 tkr. Orsaken är att det ursprungligen budgeterades för en rostfri bassäng som möjlighet vilken blev för dyr och inte höll de krav som ställts i andra kommuner som genomfört utbyte. Utförandet som blev har en nyttjandeperiod på över 30 år.

- **Leasingbilar 2024:** För investeringen prognostiseras ett budgetunderskott med 400 tkr. Orsaken är att under året kommer det köpas in 6 st elbilar samt 2 st bussar till ett värde av totalt 4 300 tkr. Det är 400 tkr högre än budgeterat, pga att bussarna blev dyrare i den förnyade konkurrensutsättningen.
- **Gator gång och cykelvägar 2023:** För investeringen prognostiseras ett budgetunderskott med 854 tkr. Orsaken är att då en större andel statlig medfinansiering än tidigare normalt har beviljats läggs större andel av budgeten på säkrare skolvägar. En del av projektet blev tvunget att göras 2023 som var planerat att göras 2024 på grund av att skolvägen till Skogsbacken skulle vara färdig att användas inför skolstarten varav ca 900 tkr som var planerat att bekostas på inv. 2024 istället hamnade på inv år 2023
- **Forsparken: Omläggning fotbollsplan.** För investeringen prognostiseras ett budgetunderskott med 2 686 tkr. Orsaken är att det, i samband med att investeringen påbörjades under 2023, tillkom arbeten som inte ursprungligen ingick i budgeten. Under hösten 2023 gick förvaltningen ut med ett första upphandlingsförfarande utan att några anbud inkom. Under maj – april 2024 gick förvaltningen ut en andra gång med ett upphandlingsförfarande om att färdigställa fotbollsplanen i Forsparken. När utvärderingen gjordes kom det fram att ingen leverantör att lämnat något anbud. Efter att ha konstaterat faktum att inget anbud inkommit startade förvaltningen en dialog med en enskild entreprenör om att eventuellt slutföra arbetet med fotbollsplanen. Efter att ha fört en dialog med entreprenören har en budget lämnats in för vad återställande av fotbollsplanen beräknas kosta. Kostnaden för själva arbetet beräknas kosta ca 2 255 tkr och till det behövs det matjord för ca 500 tkr. Totalt beräknas återstående kostnader i projektet vara 2 755 tkr. Arbetet kommer att utföras löpande vilket innebär att kostnaden kan bli något mindre eller något mer.
- **Ny förskola Alfta inkl. projektering (Skogsbackens förskola):** För investeringen prognostiseras ett budgetunderskott med 6 312 tkr. Orsaken är att utemiljön blev dyrare än ursprungligt budgeterat, vilket lyftes till kommunstyrelsen, som beslutade om fortgående av investeringen 2023-05-02 §102. Det som då kommunicerades var ett budgetunderskott på 4,0 mnkr. Sedan upphandlingen av utemiljön har det arbetats forcerat med utemiljön vilket ändå inte räckte till för att barnen vid skolstart skulle få tillgång till utemiljön. Att forcera för möjligheten att hinna färdigställa innan vintern kan innebära kostnader som överstiger budgeterade oförutsedda kostnader. Etableringsbesiktning utemiljö gjordes sommaren 2024 och en del justeringar till godkänd utemiljö har utförts.

Budgetförändringar investeringar

Förändringar som skett under gällande investeringsbudgeten för 2024 sammanfattas i tabellen nedan. Där framgår vilket beslut som legat till grund för förändringen och med vilket belopp förändring skett.

<i>Beslut</i>	<i>Skattekollektiv</i>	<i>VA</i>
Grundbeslut kf §66 2023-06	33 109	
Grundbeslut kf §67 2023-06		15 550
Skrivare kf §104 2023-11	830	
Brandskydd Gästis kf §105 2023-11	2 600	
Pågående investeringar för tilläggsbudgeteringar VA 2024 kf §22 2024-02		5 427
Pågående investeringar för tilläggsbudgeteringar 2024 kf §23 2024-02	26 682	
Revidering av investeringsplan VA 2024-2028 kf §60 2024-06-17		2 000
Investeringsbudget	63 221	22 977